

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

D E C I Z I E

cu privire la contestația depusă de

Grigore Dașchevici

împotriva hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii

(evaluarea externă conform Legii nr. 252/2023)

(Dosarul nr. 3-12/2025

Nr. PIGD 2-25111944-01-3-05082025)

Obligația judecătorului de dezvăluire a împrejurărilor susceptibile să genereze îndoieli legitime cu privire la imparțialitate datorită relațiilor economice anterioare cu o parte în proces; Determinarea averii inexplicabile în cazul pretinselor donații primite de la rude; Dacă Consiliul conchide că vânzarea și cumpărarea ulterioară a aceluiași bun de către familia subiectului evaluării a fost o simplă formalitate, fără a produce efecte practice, nici prețul de vânzare și nici cel de cumpărare nu pot fi luate în calcul la evaluare.

22 ianuarie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în ședință publică contestația depusă de Grigore Dașchevici împotriva hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Ion Munteanu,

Stella Bleșceaga, *judecători,*

cu participarea grefierului Ion Vartolomei,

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Din anul 2015, Grigore Dașchevici (reclamantul) exercită funcția de judecător la Curtea de Apel Centru, instanță denumită până la 27 decembrie 2024 Curtea de Apel Chișinău. În perioada 1998–2015, acesta a activat în calitate de judecător la Judecătoria Călărași. În perioada 2011–2015, reclamantul a exercitat funcția de președinte al acestei instanțe.

2. La 17 august 2023, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat [Legea nr. 252/2023](#). Conform art. 3 alin. (1) lit. b) Legea 252/2023, sunt supuși evaluării externe toți judecătorii curților de apel. Este evaluată integritatea etică și financiară a acestora.

3. Evaluarea reclamantului a început la 11 aprilie 2024. La 08 mai 2025, Comisia de Evaluare a Judecătorilor (Comisia) a remis Consiliului Superior al Magistraturii (CSM) raportul cu recomandarea ca reclamantul să nu promoveze evaluarea, deoarece nu corespunde criteriului de integritate etică și financiară.

4. La 15 iulie 2025, prin hotărârea 368/30, CSM a acceptat raportul Comisiei și a constatat nepromovarea evaluării de către reclamant. Grigore Dașchevici a fost eliberat din funcție de judecător și decăzut de dreptul de a exercita funcția de judecător timp de șase ani.

5. La 05 august 2025, reclamantul a contestat hotărârea CSM la Curtea Supremă de Justiție (Curtea). El a solicitat anularea acesteia și a raportului Comisiei, dispunerea reevaluării sale de către Comisie sau CSM, cât și constatarea încălcării art.8 CEDO. Cererea de chemare în judecată este depusă împotriva CSM, iar Comisia figurează ca persoană terță.

6. Judecarea contestației a avut loc în patru ședințe, la [04 septembrie 2025](#), [02 octombrie 2025](#), [06 octombrie 2025](#), [15 decembrie 2025](#), [30 decembrie 2025](#). Ședința din [22 ianuarie 2026](#) a fost stabilită pentru deliberare și pronunțarea deciziei. La ședințe s-au prezentat avocații reclamantului Vitalie Nagacevski și Vladimir Grosu, reprezentantul Comisiei, Valeriu Cernei și reprezentantul CSM, Olesea Ciobanu. Avocații reclamantului au susținut contestația și au solicitat

admiterea acesteia, în timp ce reprezentantul Comisiei și al CSM au cerut respingerea contestației.

ÎN FAPT

a. Evaluarea Comisiei

7. La 11 aprilie 2024, Comisia a notificat subiectul și i-a solicitat să completeze și să returneze, în termen de 20 de zile de la notificare, chestionarul de etică și declarațiile prevăzute de Legea nr. 252/2023. La 30 aprilie 2024, subiectul a depus declarațiile și chestionarul completate. În perioada 13 septembrie 2024 – 24 decembrie 2024, Comisia i-a solicitat subiectului, în trei runde de întrebări, să prezinte informații adiționale. Prima rundă de întrebări a fost transmisă la 13 septembrie 2024, cu termen până la 23 septembrie 2024. Termenul a fost prelungit la solicitarea reclamantului până la 08 octombrie 2024. A doua rundă a fost transmisă la 15 noiembrie 2024, cu termen până la 25 noiembrie 2024. Termenul a fost prelungit la solicitarea reclamantului până la 02 decembrie 2024. A treia rundă a fost transmisă la 24 decembrie 2024, cu termen până la 02 ianuarie 2025. După confirmarea recepționării mesajului de către subiect la 02 ianuarie 2025, Comisia i-a acordat un nou termen, până la 13 ianuarie 2025. Subiectul a prezentat, de fiecare dată, răspunsurile și documentele solicitate. La 31 ianuarie 2025, Comisia a notificat subiectul că, în baza informațiilor colectate și analizate, a constatat dubii cu privire la corespunderea cu criteriile etice și financiare. Prin aceeași notificare, ea l-a invitat să participe la audierea publică din 11 februarie 2025 și l-a informat că raportul de evaluare poate include și alte aspecte examinate pe parcursul evaluării. La 04 februarie 2025, subiectul a solicitat și a primit acces la toate materialele din dosarul de evaluare. La 11 februarie 2025, subiectul a prezentat explicații și documente suplimentare. Comisia le-a inclus în dosarul de evaluare și le-a examinat. La 11 februarie 2025, Comisia a organizat [audierea](#). În cadrul acesteia, subiectul a confirmat corectitudinea răspunsurilor din declarația pentru ultimii cinci ani și din chestionarul de etică și a declarat că nu are corectări sau completări la răspunsurile oferite anterior. La 11 martie 2025, după audiere, subiectul a prezentat documente suplimentare. Comisia le-a inclus în dosarul de evaluare și le-a examinat.

8. La 07 mai 2025, Comisia a aprobat [raportul de evaluare](#) prin care a propus ca reclamantul să nu promoveze evaluarea externă din cauza necorespunderii cu criteriul de integritate etică prevăzut de art. 11 alin. (2) lit. b) și cu criteriul de integritate financiară prevăzut de art. 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 252/2023. La 08 mai 2025, Comisia a remis Consiliului Superior al Magistraturii raportul.

9. Comisia a reținut că reclamantul a examinat cauze cu implicarea SA „BTA 28”, deși avea obligația să declare abținere sau, cel puțin, să dezvăluie potențialul conflict de interese. Nedecararea abținerii a creat o lipsă obiectivă de imparțialitate. Aceasta era suficientă pentru a submina încrederea publicului în

sistemul judecătoresc. Pe acest temei, Comisia a concluzionat că reclamantul nu corespunde criteriului prevăzut de art. 11 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 252/2023. Sub aspectul integrității financiare, Comisia a stabilit o diferență negativă între avere, cheltuieli și venituri pentru anii 2012, 2013, 2014, 2017, 2019 și 2023 de 501.466 de lei. Această sumă depășește pragul de 20 de salarii medii (234.000 de lei) prevăzut de art. 11 alin. (3) lit. a) Legea 252/2023, după cum urmează:

Anul	Venituri	Cheltuieli	Sold negativ
2012	99.867	135.319	-35.452
2013	224.081	402.107	-178.026
2014	296.032	360.543	-64.511
2017	1.658.183	1.677.100	-18.917
2019	2.695.972	2.739.095	- 43.123
2023	4.264.733	4.426.170	-161.437
Total sold negativ -501.466 de lei			

10. La stabilirea averii inexplicabile, Comisia a analizat mai multe aspecte. Acestea se referă la beneficierea efectivă de apartamentul din orașul Călărași, răscumpărat în anul 2012 pe numele soacrei subiectului; beneficierea efectivă asupra a două automobile Mercedes; economiile în numerar declarate pentru începutul perioadei de evaluare; presupusele donații invocate din partea soacrei și a fratelui mai mare; împrumutul acordat de fratele mai mic; cheltuielile de consum ale gospodăriei; cheltuielile pentru călătorii; cheltuielile bancare pentru îmbrăcăminte care au depășit categoria corespunzătoare din CCP; tranzacțiile cu mijloace de transport; vânzarea apartamentului de pe strada Romană; plata primei tranșe pentru clădirea comercială din orașul Călărași.

i. Constatările Comisiei

a. Încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese

11. Comisia a examinat dacă reclamantul a respectat obligația de abținere în cauzele cu participarea SA „BTA 28”. Suspiciunea nu a fost întemeiată pe simplul fapt că reclamantul îl cunoștea pe O.A., administratorul societății, din perioada studiilor universitare. Elementul determinant a fost raportul comercial dintre reclamant și societate.

12. La 10 iunie 2019, SA „BTA 28” a adjudecat la licitație un imobil comercial din centrul orașului Călărași, la prețul de 2.520.000 de lei. La 17 iulie 2019, reclamantul și societatea menționată au încheiat un antecontract de vânzare-cumpărare. În baza acestuia, reclamantul a achitat suma totală de 2.520.000 de lei, eșalonat în trei tranșe: 1.500.000 de lei la 18 iulie 2019, 520.000 de lei la 29 aprilie 2020 și 500.000 de lei la 28 mai 2020. Contractul de

vânzare-cumpărare în formă autentică a fost încheiat la 27 aprilie 2020, la același preț, iar procesul-verbal de predare-primire a fost semnat la 20 iulie 2020. Reclamantul a explicat că imobilul a fost achiziționat pentru desfășurarea activității notariale a soției sale, susținând că prețul corespundea ofertelor de pe piața imobiliară din orașul Călărași. De asemenea, acesta a afirmat că societatea a decis vânzarea bunului după ce un potențial investitor ar fi renunțat la un proiect de construire a unui centru comercial în acea locație. Cu toate acestea, Comisia a reținut că nici reclamantul, nici O.A., nu au prezentat probe care să ateste existența respectivului investitor sau a unui acord de investiții.

13. Între anii 2020 și 2023, reclamantul a participat la examinarea a trei cauze în care a fost implicată SA „BTA 28”. Prima cauză i-a fost repartizată la 24 septembrie 2020, la scurt timp după finalizarea tranzacției imobiliare și semnarea procesului-verbal de predare-primire. În două dintre cauzele examinate în fond, reclamantul a formulat opinii separate favorabile societății, în timp ce în al treilea dosar, apelul acesteia a fost declarat inadmisibil din motive procedurale. Reclamantul a susținut lipsa oricărui temei de abținere, negând existența unei relații de prietenie cu O.A. și arătând că tranzacția menționată nu i-a adus un beneficiu economic. Deciziile în instanța de apel se adoptă cu majoritatea voturilor membrilor completului, iar votul său nu a fost unul decisiv. În contrapondere, Comisia a raportat situația de fapt la dispozițiile art. 50 alin. (1) lit. e) și art. 52 alin. (1) din Codul de procedură civilă, reținând că judecătorul este obligat să se abțină nu doar în prezența unui interes personal direct sau indirect, ci și atunci când există alte împrejurări de natură să pună la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea sa.

14. Comisia nu a întemeiat existența conflictului de interese pe simpla împrejurare că reclamantul și administratorul SA „BTA 28” ar fi fost foști colegi de facultate. Elementul determinant l-a constituit raportul comercial direct dintre reclamant și societate, raport care, prin natura, valoarea și modul său de executare, depășea cadrul unei tranzacții obișnuite. Tranzacția a avut valoare mare, s-a derulat pe parcursul mai multor luni, a inclus plăți succesive în numerar și a presupus înlăturarea problemelor juridice ale imobilului. Prima plată a fost făcută în perioada în care societatea urma să finalizeze procedura de adjudecare, iar plata finală a fost efectuată după semnarea contractului. Aceste date indicau existența unui raport de colaborare și încredere între părți, apt să creeze, pentru un observator obiectiv, îndoieli privind imparțialitatea reclamantului în cauzele ulterioare cu participarea societății.

15. Comisia a mai reținut că imobilul putea fi privit ca o achiziție avantajoasă. Era situat în centrul orașului Călărași. Societatea l-a revândut reclamantului la același preț la care îl adjudecase, fără adaos de profit, deși problemele juridice ale bunului au fost înlăturate. În anii 2020-2023, reclamantul a obținut venituri de 2.278.649 lei din închirierea spațiilor din clădire. În aceste condiții, Comisia a considerat că reclamantul trebuia să declare abținere sau, cel puțin, să informeze

părțile despre raportul comercial anterior cu SA „BTA 28”. Faptul că nu a făcut acest lucru a creat o aparență obiectivă de lipsă de imparțialitate. Pe acest temei, Comisia a concluzionat că reclamantul nu corespunde criteriului de integritate etică prevăzut de art. 11 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 252/2023.

b. Cu privire la averea inexplicabilă

16. Comisia a reținut că analiza preliminară viza anii 2012-2014, 2016-2019 și 2023. Soldul negativ inițial a fost de 742.844 de lei. După examinarea explicațiilor reclamantului, Comisia a înlăturat soldurile negative pentru anii 2016 și 2018. Pentru anul 2016, a acceptat explicația privind folosirea sumei de 80.000 de, provenită din vânzarea automobilului Toyota Corolla. Pentru anul 2018, Comisia a reținut că veniturile obținute din vânzarea automobilului Mercedes E220 CDI puteau acoperi soldul negativ al acelui an. Comisia a reținut avere inexplicabilă pentru anii 2012-2014, 2017, 2019 și 2023. Analiza s-a sprijinit pe mai multe elemente. Acestea privesc apartamentul din orașul Călărași, două vehicule Mercedes, economiile în numerar pretinse la începutul perioadei de evaluare, donațiile nedeclarate, cheltuielile de consum, călătoriile, tranzacțiile imobiliare și economiile declarate la începutul și sfârșitul anilor analizați.

17. În privința apartamentului din orașul Călărași, Comisia a analizat vânzarea, răscumpărarea și donarea aceluiasi bun. Reclamantul și soția sa au cumpărat apartamentul în anul 2003, l-au vândut în anul 2010 lui V.S. pentru 30.000 de lei, iar în anul 2012 acesta a fost răscumpărat de soacra reclamantului la același preț. În anul 2021, apartamentul a fost donat soției reclamantului. Comisia a reținut că familia reclamantului a locuit în acest apartament fără întrerupere din 2003 până la sfârșitul anului 2023. A mai reținut că V.S. a permis familiei să folosească bunul aproape trei ani fără chirie și l-a revândut la același preț, fără ajustare la inflație. Aceste împrejurări au făcut neplauzibilă explicația unei investiții reale.

18. Comisia a acordat relevanță și conduitei reclamantului în raport cu programul de îmbunătățire a condițiilor de trai pentru angajații sistemului judecătoresc. Reclamantul și-a schimbat domiciliul în Chișinău cu trei zile înainte de depunerea cererii de includere în program. După promovarea la Curtea de Apel Chișinău, el și-a schimbat domiciliul înapoi în apartamentul din Călărași. El nu a declarat dreptul de folosință asupra apartamentului în declarațiile de avere pentru anii 2012-2015. Pe baza acestor date, Comisia a apreciat că răscumpărarea apartamentului pe numele soacrei avea caracter formal.

19. În privința celor două vehicule Mercedes E220 CDI, Comisia a verificat dacă acestea aparțineau, în fapt, fratelui reclamantului sau dacă reclamantul era beneficiarul lor efectiv. Primul vehicul, fabricat în 1999, a fost folosit de reclamant în perioada 2010-2013. Al doilea, fabricat în 2004, a fost folosit în perioada 2013-2018. Reclamantul a susținut că ambele vehicule aparțineau fratelui său mai mic, stabilit în străinătate. Comisia nu a acceptat această

explicație. Pentru primul vehicul nu au fost prezentate acte care să confirme cumpărarea de către frate. Vehiculul nu a fost înmatriculat pe numele acestuia. Pentru al doilea vehicul, deși acesta figura pe numele fratelui, reclamantul era utilizatorul principal, efectua verificările tehnice și deținea asigurările. Fratele nu avea asigurare valabilă pentru a utiliza vehiculul.

20. Comisia a analizat și capacitatea financiară a fratelui. Veniturile prezentate nu demonstrează posibilitatea acumulării unor economii suficiente pentru cumpărarea acestor vehicule. Explicația că fratele ar fi cumpărat mașini în Republica Moldova doar pentru concedii a fost considerată puțin plauzibilă. Comisia a atribuit reclamantului beneficierea efectivă asupra acestor vehicule. Pentru Mercedes E220 CDI fabricat în 2004, Comisia a inclus în calculul gospodăriei cheltuiala de 128.000 de lei. Veniturile din vânzarea acestui vehicul au fost atribuite reclamantului și au acoperit soldul negativ stabilit inițial pentru anul 2018.

21. În privința economiilor în numerar de la începutul perioadei de evaluare, Comisia a examinat sumele pe care reclamantul a susținut că le-ar fi acumulat în anii 2001-2011. Acestea ar fi provenit din nuntă, botezuri, aniversări și economii salariale. Reclamantul nu a prezentat probe care să confirme primirea și păstrarea acestor sume până la începutul anului 2012. Comisia a confruntat aceste susțineri cu veniturile reale ale gospodăriei și cu cheltuielile anterioare perioadei de evaluare. Ea a reținut cumpărarea apartamentului din Călărași, cumpărarea mai multor vehicule și cheltuielile curente ale familiei. Veniturile salariale ale reclamantului și ale soției acopereau, în mare parte, nevoile de trai. Comisia a acceptat doar sumele de 600 USD și 2.000 de EURO, indicate ca fiind primite la aniversarea de 40 de ani a reclamantului. Aceste sume, evaluate la 38.386 de lei, au redus soldul negativ pentru anul 2012.

22. În privința donațiilor pretinse, Comisia a analizat suma de 9.000 de euro, indicată ca fiind primită de la fratele mai mare în anul 2013, și suma de 95.000 de lei, indicată ca fiind primită de soția reclamantului de la mama sa în anii 2012-2015. Reclamantul nu a declarat aceste sume. El a susținut că donațiile de la rude nu trebuiau declarate. Comisia a respins această explicație. Ea a menționat că Legea nr. 1264/2002 nu prevedea o excepție pentru donațiile primite de la rude, iar formularele de declarație impuneau indicarea donațiilor. Nu au fost prezentate probe privind transmiterea efectivă a banilor. Simpla existență a unor venituri la persoanele indicate ca donatori nu a fost considerată suficientă. Din acest motiv, donațiile nu au fost incluse ca fluxuri financiare de intrare. Pe baza acestor constatări, Comisia a calculat diferența dintre fluxurile financiare de intrare și cele de ieșire pentru fiecare an relevant. Pentru anul 2012, a stabilit un sold negativ de 35.452 de lei. Pentru anul 2013, soldul negativ a fost de 178.026 de lei. Pentru anul 2014, soldul negativ a fost de 64.511 de lei. Pentru anul 2017, soldul negativ a fost de 18.917 de lei. Pentru anul 2019, soldul negativ a fost de 43.123 de lei. Pentru anul 2023, soldul negativ a fost de 161.437 de lei.

23. Comisia a menținut în calcul CCP, cheltuielile pentru călătorii, cheltuielile bancare pentru haine care depășeau categoria CCP, plățile pentru apartamentul de pe strada Romană, prima plată pentru clădirea comercială din Călărași, achiziționarea automobilului Skoda Karoq și cheltuiala de 430.000 de lei pentru construcția casei din Călărași. În privința acestei ultime sume, Comisia nu a acceptat explicația reclamantului că plata ar fi fost efectuată în anul 2024, deoarece suma fusese indicată ca cheltuială pentru anul 2023 în declarația de avere și în răspunsurile sale anterioare. Soldul negativ total a fost stabilit la 501.466 de lei. Această sumă depășește pragul de 234.000 de lei, prevăzut de art. 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 252/2023. Pe acest temei, Comisia a concluzionat că reclamantul nu corespunde criteriului de integritate financiară.

b. Examinarea rezultatelor evaluării și hotărârea Consiliului

24. În [hotărârea nr. 368/30](#) din 15 iulie 2025 cu privire la Raportul Comisiei de evaluare externă a judecătorului Curții de Apel Centru, Grigore Dașchevici, CSM a reiterat și a acceptat constatările Comisiei, care se referă la aspectele de integritate etică și financiară. CSM a apreciat ca fiind justificată abordarea Comisiei prin care se apreciază soldul negativ în sumă de 501.466 de lei. Prin urmare, CSM a constatat că reclamantul nu îndeplinește criteriul de integritate financiară prevăzut la art. 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 252/2023. CSM a dispus eliberarea acestuia din funcția de judecător, decăderea din dreptul de a exercita funcția de judecător timp de șase ani, informarea ANI despre interdicția de a exercita funcții de demnitate publică pentru același termen și lipsirea de indemnizația unică de concediere.

25. Cu privire la conflictul de interese, CSM a reținut că subiectul a participat la examinarea unor cauze în care figura SA „BTA 28”, societate cu care încheiase anterior o tranzacție imobiliară complexă de valoare. Consiliul a apreciat că această tranzacție, prin valoare, momentul plăților, lipsa unei publicități reale a vânzării și legătura anterioară cu administratorul societății, genera suspiciuni serioase privind lipsa unei distanțări necesare între funcția de judecător și interesele unei entități private. Anteccontractul a fost semnat la 17 iulie 2019, iar prima plată, de 1.500.000 de lei, a fost efectuată la 18 iulie 2019, înainte ca SA „BTA 28” să finalizeze achiziția imobilului. Această succesiune de fapte indică o relație apropiată între părți. CSM a mai reținut că explicația privind desfășurarea tranzacției prin două discuții telefonice nu este credibilă, având în vedere valoarea de peste 2.000.000 de lei, plata în numerar, existența unor sarcini juridice și potențialul investițional al imobilului.

26. Consiliul a reținut și că, în două cauze examinate pe fond, subiectul a formulat opinii separate favorabile SA „BTA 28”, deși majoritatea completului a soluționat cauzele împotriva societății. Acest fapt nu era, în sine, decisiv, însă, coroborat cu raportul comercial anterior, accentua aparența unei apropieri între magistrat și SA „BTA 28”, incompatibile cu standardul obiectiv de imparțialitate. Suplimentar față de cele reținute de Comisie, CSM a invocat art. 1154 din Codul

civil și a reținut că, la data antecontractului și a primei plăți, bunul avea caracter litigios.

27. CSM a respins argumentul privind prescripția tragerii la răspundere disciplinară. Evaluarea externă nu se confundă cu procedura disciplinară ordinară. Termenul din Legea nr. 178/2014 nu era decisiv pentru aplicarea criteriilor din Legea nr. 252/2023. Subiectul nu a asigurat aparența de imparțialitate cerută de exigențele funcției de judecător. Lipsa abținerii în cauze în care figura o societate cu care avusese raporturi juridice directe, recente și contestabile, a fost calificată ca încălcare gravă a principiilor etice. Consiliul a conchis că subiectul nu corespunde criteriului prevăzut de art. 11 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 252/2023.

28. Cu privire la averea inexplicabilă, CSM a acceptat concluziile Comisiei. Soldul negativ total a fost de 501.466 de lei.

29. CSM a acceptat analiza privind apartamentul din orașul Călărași. Consiliul a reținut că subiectul și soția sa au cumpărat apartamentul în anul 2003, l-au vândut în anul 2010 lui V.S. pentru 30.000 de lei, iar în anul 2012 același apartament a fost cumpărat de soacra subiectului la același preț. În anul 2021, apartamentul a fost donat soției subiectului. Familia subiectului a locuit în acest apartament fără întrerupere până la sfârșitul anului 2023. CSM a considerat că aceste împrejurări susțin concluzia Comisiei privind caracterul formal al răscumpărării din 2012 și a acceptat atribuirea cheltuielii de 30.000 de lei gospodăriei subiectului.

30. CSM a dat relevanță și participării subiectului la programul locativ preferențial. Subiectul și-a schimbat domiciliul în Chișinău cu trei zile înainte de depunerea cererii de includere în program, deși familia locuia de facto în apartamentul din Călărași. După promovarea la Curtea de Apel Chișinău, acesta și-a schimbat domiciliul înapoi în apartamentul din Călărași. Dreptul de folosință asupra apartamentului nu a fost declarat în declarațiile de avere pentru anii 2012-2015.

31. În privința celor două automobile Mercedes E220 CDI, CSM a acceptat concluzia Comisiei privind beneficierea efectivă a subiectului. Pentru vehiculul fabricat în 1999, nu au fost prezentate acte care să confirme cumpărarea de către fratele mai mic. Mașina nu a fost înmatriculată pe numele acestuia. Pentru vehiculul fabricat în 2004, deși acesta era înregistrat pe numele fratelui, subiectul îl folosea în mod constant, îl prezenta la verificările tehnice și figura în actele de asigurare necesare utilizării lui. Fratele nu avea asigurare valabilă pentru folosirea automobilului. Pe acest temei, cheltuiala de 128.000 de lei, reprezentând valoarea automobilului pentru Mercedes E220 CDI, a/f 2004, a fost atribuită gospodăriei subiectului.

32. CSM a împărtășit concluzia Comisiei că economiile în numerar invocate de reclamant la începutul perioadei de evaluare nu au fost demonstrate în mod

convingător. Subiectul a invocat sume provenite din nuntă, botezuri, aniversări și economii salariale, acumulate în anii 2001-2011. Consiliul a reținut că aceste sume nu au fost probate. Veniturile gospodăriei acopereau, în mare parte, cheltuielile curente, iar familia suportase cheltuieli pentru apartament și vehicule. Consiliul a acceptat doar sumele de 600 USD și 2.000 de EURO, indicate ca fiind primite la aniversarea de 40 de ani, evaluate la 38.386 de lei.

33. În privința donațiilor invocate, CSM a reținut că suma de 9.000 de EURO, indicată ca fiind primită de la fratele mai mare, și suma totală de 95.000 de lei, indicată ca fiind primită de soția subiectului de la mama sa în anii 2012–2015, nu puteau fi incluse ca fluxuri financiare de intrare ale gospodăriei. Aceste sume nu au fost declarate, iar Legea nr. 1264/2002 nu prevedea o excepție pentru donațiile primite de la rude. În lipsa unor probe privind transmiterea efectivă a banilor, sumele invocate nu puteau fi luate în calcul ca venituri.

34. CSM a respins și critica reclamantului potrivit căreia evaluarea pe o perioadă de 12 ani ar impune o sarcină excesivă. Consiliul a reținut că această perioadă este prevăzută expres de Legea nr. 252/2023 și constituie limita în care Comisia poate verifica diferența dintre venituri, cheltuieli și avere. Consiliul a mai subliniat că subiectul evaluării avea obligația de a depune declarații de avere și venituri, iar această obligație făcea previzibilă verificarea ulterioară a datelor declarate. Procedura de evaluare nu urmărește confiscarea bunurilor și nu substituie un control fiscal sau disciplinar. Ea are un obiect propriu verificarea integrității financiare a subiectului, prin raportare la veniturile, cheltuielile și bunurile relevante din perioada stabilită de lege. Deoarece soldul negativ de 501.466 de lei depășea pragul legal de 234.000 de lei, CSM a constatat că subiectul nu corespunde criteriului de integritate financiară și a acceptat raportul Comisiei privind nepromovarea evaluării externe de către Grigore Dașchevici.

c. Contestația

35. La 05 august 2025, reclamantul Grigore Dașchevici a contestat hotărârea din 15 iulie 2025 și raportul Comisiei de evaluare din 07 mai 2025. El a solicitat anularea acestora și dispunerea reluării procedurii de evaluare de către Comisie sau de către CSM. Reclamantul a mai solicitat constatarea încălcării art. 8 CEDO, ca efect al eliberării din funcție și al interdicției de a exercita funcții publice timp de șase ani. Reclamantul susține că CSM a acceptat raportul Comisiei fără a verifica dacă dubiile reținute sunt susținute prin probe suficiente și fără a aplica un standard mai ridicat decât cel al „dubiilor serioase”.

36. Cu privire la conflictul de interese, reclamantul contestă concluzia potrivit căreia tranzacția imobiliară încheiată cu SA „BTA 28” ar fi creat o relație care impunea abținerea în cele trei cauze examinate în anii 2020-2023. El susține că CSM a prezentat tendențios raportul dintre el și administratorul societății, deoarece aceștia nu ar fi fost colegi de grupă sau de an, ci doar ar fi studiat la aceeași facultate, în ani diferiți. Nici Comisia, nici CSM, nu au stabilit existența

unui interes financiar direct legat de obiectul celor trei cauze examinate. Simpla existență a unei tranzacții anterioare nu era suficientă pentru a constata lipsa imparțialității obiective. Presupusul caracter avantajos al tranzacției nu a fost demonstrat. CSM nu a răspuns argumentului privind investițiile de circa 850.000 de lei făcute pentru repararea imobilului și creșterea suprafeței de la 597 m.p. la 650 m.p.. Fără analiza acestor investiții, concluzia privind rentabilitatea imobilului și existența unui beneficiu patrimonial este incompletă. Apropierea în timp dintre tranzacție și examinarea primei cauze nu justifică automat obligația de abținere în celelalte două cauze, mai ales în cauza din anul 2023, soluționată la circa trei ani după încheierea tranzacției. Comisia ar fi invocat art. 50 alin. (1) lit. e) CPC, fără a preciza dacă situația era încadrată ca interes personal direct sau indirect ori ca exista altă împrejurare care pune la îndoială imparțialitatea. Litigiile au fost examinate în procedura contenciosului administrativ, iar obligația de abținere trebuia raportată la art. 49-50 din Codul administrativ, nu la Codul de procedură civilă. CSM nu ar fi răspuns acestui argument. Primele două situații de pretins conflict de interese erau prescrise potrivit Legii nr. 178/2014. El contestă răspunsul CSM, potrivit căruia procedura de evaluare externă nu se confundă cu procedura disciplinară. În opinia sa, eliberarea din funcție are natură disciplinară, iar CSM trebuia să țină cont de termenele de prescripție existente la momentul faptelor. Reclamantul invocă opiniile Comisiei de la Veneția, cauza [Xhoxhaj v. Albania](#) și comparațiile cu situațiile Cazacliu, Juganari și Comerzan. El susține că, în cauze similare, omisiunea de abținere a fost tratată ca abatere minoră sau a fost sancționată cu avertisment, nu cu eliberare din funcție.

37. Cu privire la averea inexplicabilă, reclamantul contestă atribuirea către gospodăria sa a apartamentului din orașul Călărași, răscumpărat în anul 2012 pe numele soacrei. Afirmațiile Comisiei privind „fabricarea” unor circumstanțe juridice și „exploatarea” programului locativ al CSM țin de integritatea etică, iar nu de integritatea financiară. Asemenea aprecieri erau în afara perioadei de evaluare de cinci ani și nu puteau fi folosite pentru a demonstra atribuirea sumei de 30.000 de lei. Soacra sa dispunea de fonduri pentru a cumpăra apartamentul, iar obligația de eliberare a apartamentului nu mai era relevantă după ce aceasta a dobândit bunul la 28 noiembrie 2012.

38. Reclamantul contestă și atribuirea celor două automobile Mercedes E220 CDI. Pentru vehiculul fabricat în 1999, el susține că fratele său mai mic lucra în străinătate și avea venituri pentru a acumula suma necesară. CSM nu a indicat sursele privind costurile de trai în Portugalia și a cerut probe pentru perioade foarte îndepărtate. Reclamantul mai invocă faptul că valoarea de 70.000 de lei, reținută ca venit din vânzarea vehiculului în anul 2013, nu se întemeiază pe o evaluare de specialitate, ci pe prețuri online identificate în anul 2024, fără o metodologie clară care să permită verificarea modului de calcul.

39. În privința vehiculului Mercedes E220 CDI fabricat în 2004, CSM și Comisia au înlăturat nejustificat posibilitatea ca fratele său să fi economisit suma

de 7.655 de EURO din veniturile obținute în Spania. Raportul nu indică sursele deschise folosite pentru estimarea costurilor de trai, ceea ce nu permite verificarea metodei prin care s-a ajuns la concluzia că fratele nu ar fi putut acumula suma necesară. Reclamantul invocă și practica reflectată în raportul Băbălău, potrivit căreia simpla folosire a unui vehicul, existența poliței RCA și trecerile frontierei nu sunt suficiente pentru a reține proprietatea de fapt asupra automobilului, dacă proprietarul înscris în acte avea capacitate financiară pentru procurarea acestuia.

40. În privința donațiilor, reclamantul contestă neacceptarea sumei de 9.000 de euro primite de la fratele mai mare și a sumei totale de 95.000 de lei primite de soția sa de la mamă în perioada 2012-2015. CSM a respins fără motiv comparațiile cu alte rapoarte de evaluare, în care Comisia a acceptat donații sau ajutoare familiale fără probe scrise stricte. Reclamantul invocă rapoartele Bălmuş, Bolocan, Cazaciu, Andronic și Şchiopu. În cauza sa, Comisia a respins donațiile, dar a admis că o parte din cheltuielile CCP ale anului 2012 putea fi acoperită de soacră, ceea ce ar releva o contradicție în raționament.

41. Pentru anul 2012, reclamantul contestă includerea cheltuielilor extra-CCP pentru îmbrăcăminte. Însăși Comisia a admis posibilitatea ca unele cumpărături online să fi fost făcute pentru alte persoane, dar nu a exclus nicio sumă din calcul. Dacă CSM trebuia să aplice un standard mai ridicat decât cel al dubiilor serioase, aceste cheltuieli nu puteau fi puse integral în sarcina gospodăriei sale.

42. Pentru anul 2023, reclamantul contestă includerea sumei de 430.000 de lei ca flux financiar de ieşire aferent construcției casei din Călărași. Suma a fost indicată din eroare în declarația pentru anul 2023, dar a fost cheltuită în primele luni ale anului 2024. Lucrările și cheltuielile erau gestionate de soția sa, iar Comisia trebuia să verifice situația financiară a gospodăriei și pentru anul 2024. CSM nu ar fi răspuns acestui argument.

43. Reclamantul mai invocă faptul că soldurile negative pentru anii 2012, 2017 și 2019 erau reduse ca valoare. În alte cauze, Comisia a atenuat solduri negative anuale comparabile, prin raportare la valoarea mică a diferențelor, stilul de viață modest sau explicațiile oferite de subiect.

44. Reclamantul susține că CSM a acceptat raportul Comisiei prin prisma standardului „dubii serioase”, deși hotărârea CSM produce efecte directe asupra carierei judiciare. El invocă Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 16 ianuarie 2025 și art. 18 alin. (2) din Legea nr. 252/2023, susținând că CSM trebuia să decidă pe baza unor probe care confirmă faptele, nu pe baza unui standard aplicabil doar Comisiei. Pentru perioada 2011-2022, inversarea sarcinii probei privind caracterul licit al averii nu avea bază constituțională.

45. Sub aspectul proporționalității, reclamantul susține că nici Comisia, nici CSM nu au individualizat efectele nepromovării. Neabținerea de la judecarea cauzelor și pretinsa avere inexplicabilă au natură diferită, dar au fost tratate

unitar, prin aplicarea celei mai severe măsuri: eliberarea din funcție. Reclamantul invocă opiniile Comisiei de la Veneția, Hotărârea Curții Constituționale nr. 2/2025, și cauzele *Xhoxhaj v. Albania* și *Sevdari v. Albania*. În opinia sa, nu orice omisiune de declarare sau discrepanță financiară redusă poate justifica eliberarea din funcție.

46. Reclamantul contestă și informarea Autorității Naționale de Integritate (ANI) cu privire la interdicția de a exercita funcții de demnitate publică. CSM nu a indicat temeiul legal pentru această informare. În opinia sa, registrul interdicțiilor ținut de ANI privește persoanele față de care interdicția derivă dintr-un act de constatare al ANI, nu dintr-o hotărâre a CSM.

d. Procedura în fața Curții și argumentele părților

47. La 08 august 2025, Curtea Supremă de Justiție a solicitat Consiliului prezentarea referinței. CSM a depus referință și a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată. Potrivit referinței, hotărârea nr. 368/30, din 15 iulie 2025, a fost adoptată pe baza raportului Comisiei și a materialelor dosarului de evaluare, iar nepromovarea reclamantului rezultă din două motive: nerespectarea regimului conflictelor de interese și existența unei averi inexplicabile.

48. Cu privire la conflictul de interese, Consiliul a susținut că elementul determinant nu este faptul că reclamantul și O.A. ar fi fost colegi de facultate. Relevantă este tranzacția imobiliară de 2.520.000 de lei, încheiată între reclamant și societatea administrată de O.A., urmată de examinarea a trei cauze cu participarea aceleiași societăți. O tranzacție de asemenea valoare era aptă să creeze suspiciuni obiective privind imparțialitatea judecătorului. Consiliul a respins argumentul că trebuia probat un interes financiar direct în litigiile examinate. Problema nu se reduce la recuperarea investiției sau la beneficiul patrimonial obținut din imobil, ci la aparența rezonabilă de părtinire. CSM a dat relevanță ordinii în care s-au produs evenimentele dintre tranzacție și cauzele examinate ulterior de reclamant, precum și faptului că prima plată a fost făcută înainte ca SA „BTA 28” să dobândească imobilul. CSM a reiterat și argumentul privind interdicția judecătorilor de a dobândi drepturi litigioase.

49. Referitor la critica privind aplicarea Codului de procedură civilă în locul Codului administrativ, Consiliul a susținut că diferența nu este decisivă. Ambele reglementări consacră obligația de abținere în cazul unui interes personal ori al unor împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea judecătorului. Accentul trebuia pus pe existența obligației de abținere, nu pe norma procedurală invocată.

50. Cu privire la termenul de prescripție, Consiliul a arătat că procedura de evaluare externă nu este o procedură disciplinară. Nepromovarea evaluării nu reprezintă o sancțiune disciplinară în sensul Legii nr. 178/2014, ci efectul constatării necorespunderii cu criteriile speciale prevăzute de Legea nr. 252/2023. Consiliul a invocat opinia Comisiei de la Veneția potrivit căreia vettingul nu poate fi echivalat cu răspunderea disciplinară.

51. Consiliul a respins și critica privind tratamentul diferențiat. El a arătat că fiecare raport de evaluare se întemeiază pe propria stare de fapt, pe răspunsurile subiectului și pe materialele concrete ale dosarului. Prin urmare, extragerea unor pasaje izolate din alte rapoarte nu dovedește existența unor situații comparabile.

52. Pe fondul integrității financiare, CSM a susținut că actele potrivit cărora apartamentul din Călărași fusese vândut lui V.S., apoi cumpărat de soacra reclamantului și ulterior donat soției acestuia nu puteau fi analizate izolat de modul în care bunul a fost folosit în fapt. Reclamantul și familia sa au continuat să locuiască în imobil după vânzarea acestuia, bunul a fost cumpărat ulterior de soacra reclamantului la același preț, iar în anul 2021 a fost donat soției reclamantului. Aceste împrejurări au justificat atribuirea sumei de 30.000 de lei gospodăriei reclamantului. Observațiile privind persoana pe numele căreia era înscris apartamentul nu au fost folosite ca abatere etică separată, ci ca elemente de context pentru analiza integrității financiare.

53. În privința automobilelor Mercedes, Consiliul a reținut că explicația reclamantului, potrivit căreia acestea ar fi aparținut fratelui său, nu se confirma prin modul în care vehiculele au fost folosite. Din datele examinate rezulta că reclamantul era cel care le utiliza în mod constant, figura cu drept de folosință, le prezenta la verificările tehnice și apărea în actele de asigurare. Înscrierea unuia dintre automobile pe numele fratelui nu demonstra că acesta a procurat vehiculele și a suportat costurile aferente, cu atât mai mult cu cât explicațiile privind sursa mijloacelor folosite în acest scop nu au fost susținute convingător.

54. Cu privire la donațiile invocate, CSM a arătat că raportul Comisiei nu conține contradicția invocată de reclamant. Comisia nu a recunoscut donațiile de la soacră ca venituri certe ale gospodăriei, ci a admis doar că diferența de 13.159 de lei, rezultată din calculul CCP pentru anul 2012, putea fi acoperită printr-un sprijin punctual din partea acesteia. Această apreciere limitată nu confirma existența tuturor sumelor invocate cu titlu de donație. Consiliul a mai reținut că rapoartele la care a făcut trimitere reclamantul, inclusiv cauza Balmuș, nu erau comparabile, având în vedere natura sumelor, valoarea lor, momentul în care au fost invocate și probele prezentate.

55. Pentru anul 2012, Consiliul a respins critica privind cheltuielile online pentru îmbrăcăminte. Reclamantul a preluat selectiv raționamentul Comisiei. Comisia nu a constatat că anumite cheltuieli trebuiau excluse din calcul, ci doar a admis că unele cumpărături puteau fi făcute pentru alte persoane. Pentru excluderea lor era necesară indicarea cheltuielilor concrete, a persoanelor pentru care au fost efectuate și a sumelor restituite. Asemenea date nu au fost prezentate.

56. Pentru anul 2013, Consiliul a susținut că includerea sumei de 70.000 de lei din vânzarea Mercedes E220 CDI, a/f 1999, era probată, deoarece beneficierea efectivă fusese atribuită reclamantului. Suma a fost stabilită aproximativ, în lipsa

unor date certe privind prețul de vânzare, pe baza prețurilor unor vehicule similare.

57. Pentru anul 2023, Consiliul a menținut includerea sumei de 430.000 de lei ca cheltuială pentru construcția casei. Serviciile procurate se declară pentru anul fiscal precedent, iar obligația de declarare a acestor servicii nu intră în excepțiile prevăzute de art. 6 alin. (4) lit. b)-m) din Legea nr. 133/2016.

58. Cu privire la sarcina probei, Consiliul a susținut că procedura de evaluare nu urmărește confiscarea averii și nu aplică o sancțiune penală. Solicitarea explicațiilor privind proveniența bunurilor nu echivalează cu o inversare nepermisă a sarcinii probei, ci reprezintă o obligație de cooperare într-un proces de verificare a integrității.

59. Pe aspectul proporționalității, Consiliul a analizat măsura prin prisma art. 8 CEDO. Ingerința are temei legal în art. 18 alin. (5) din Legea nr. 252/2023, lege specială față de Legea nr. 544/1995. CSM a susținut că eliberarea din funcție nu este o chestiune de oportunitate, ci efectul prevăzut de lege pentru nepromovarea evaluării. El a invocat scopul legitim al restabilirii încrederii publice în justiție și standardele ridicate de integritate impuse judecătorilor.

60. În privința informării ANI, Consiliul a arătat că nu a dispus înscrierea reclamantului în Registrul de stat al interdicțiilor. A informat doar Autoritatea despre efectele hotărârii de nepromovare, la fel cum hotărârea a fost expediată Casei Naționale de Asigurări Sociale pentru aplicarea efectelor de drept.

61. Consiliul a susținut că hotărârea sa din 15 iulie 2025 a fost adoptată cu respectarea cadrului legal și a garanțiilor procedurale. Argumentele reclamantului nu răstoarnă constatările Comisiei, iar dubiile privind integritatea etică și financiară sunt susținute de probe suficiente.

62. La 01 septembrie 2025, Comisia a depus referința și a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată. Comisia a arătat că, în privința conflictului de interese, nu era necesar să fie demonstrată o legătură directă între obiectul litigiilor examinate și un interes financiar al judecătorului. Era suficientă existența unor împrejurări care puneau la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea acestuia. În opinia Comisiei, tranzacția de 2.520.000 de lei cu SA „BTA 28”, natura ei complexă, negocierile prealabile, prețul considerat avantajos și examinarea ulterioară a trei cauze cu participarea aceleiași societăți justificau temerea privind lipsa imparțialității obiective. Comisia a mai susținut că investiția de 850.000 de lei în reparația imobilului a fost luată în calcul, însă aceasta era inferioară câștigului economic obținut din chirii, care în anii 2020-2023 a însumat 2.278.649 de lei.

63. Comisia a respins și susținerea reclamantului că ultimele două cauze examinate nu mai puteau fi raportate la tranzacția imobiliară, din cauza intervalului de timp scurs între aceste evenimente. Tranzacția a avut o natură și o intensitate care depășeau un raport obișnuit între vânzător și cumpărător. Din

acest motiv, trecerea timpului nu înlătura automat obligația de abținere. Nu era necesar de clarificat dacă situația intra în noțiunea de interes personal direct, indirect sau în categoria altor împrejurări care pun la îndoială imparțialitatea. Relevant era că faptele reținute impuneau abținerea sau informarea părților.

64. Cu privire la termenul de prescripție, Comisia a arătat că Legea nr. 252/2023 constituie cadrul special aplicabil evaluării externe, iar Legea nr. 178/2014 reglementează un alt regim juridic, cel al răspunderii disciplinare a judecătorilor. Nepromovarea evaluării nu este o sancțiune disciplinară, ci efectul prevăzut de legea specială pentru necorespunderea cu criteriile de integritate. Din acest motiv, termenele de prescripție stabilite pentru abaterea disciplinară nu pot fi aplicate procedurii de evaluare externă. Comisia a mai arătat că opiniile Comisiei de la Veneția invocate de reclamant vizau versiuni anterioare ale proiectului de lege. În forma adoptată, Legea nr. 252/2023 a stabilit perioada în care pot fi verificate criteriile de integritate, astfel încât critica privind lipsa unei delimitări în timp nu mai putea fi reținută.

65. Comisia a respins și comparațiile făcute cu rapoartele privind Aurelia Cazacliu și Marcel Jugănari. În cazul Cazacliu, Comisia a reținut că subiectul a acționat astfel încât să nu mai participe la examinarea cauzelor în care putea apărea o problemă de imparțialitate. Prin urmare, situația era diferită de cea a reclamantului. În cazul Jugănari, Comisia a avut în vedere contextul existent înainte de opinia consultativă a CSJ din 31 iulie 2019, când practica nu era uniformă, precum și faptul că fondul cauzei nu fusese examinat, iar judecătorul a explicat că s-ar fi abținut dacă litigiul ar fi continuat pe fond. Aceste împrejurări nu se regăsesc în prezenta cauză.

66. Pe aspectul averii inexplicabile, Comisia a susținut că nu a depășit limitele de timp ale evaluării prin examinarea împrejurărilor referitoare la apartamentul din orașul Călărași. Analiza viza integritatea financiară pentru anii 2012-2023 și 2014-2023. Suma de 30.000 de lei a fost inclusă în calcul pentru anul 2012, deoarece în acel an apartamentul a fost cumpărat de soacra reclamantului. Pentru a stabili dacă această cumpărare reflecta o operațiune reală sau dacă bunul a rămas, în fapt, în sfera de folosință a familiei reclamantului, nu putea fi ignorat ce s-a întâmplat înainte și după anul 2012. Din acest motiv, Comisia a examinat vânzarea apartamentului din anul 2010, folosirea neîntreruptă a bunului de către familia reclamantului și donarea acestuia către soția reclamantului în anul 2021. O asemenea verificare nu a extins perioada de evaluare, ci a servit la aprecierea corectă a efectului financiar produs în anul 2012.

67. În privința automobilului Mercedes E220 CDI, a/f 1999, Comisia a arătat că a analizat lipsa probelor privind transferul real al proprietății către fratele reclamantului, lipsa documentelor privind prețul și capacitatea financiară insuficient probată. Suma de 70.000 de lei, reținută ca venit din vânzarea automobilului în anul 2013, a fost stabilită în mod rezonabil, în lipsa unor date

certe privind prețul real al tranzacției și în condițiile în care reclamantul nu a prezentat elemente care să permită stabilirea unei alte valori.

68. Pentru automobilul Mercedes E220 CDI, a/f 2004, Comisia a menținut concluzia că reclamantul era beneficiarul efectiv. Fratele mai mic locuia și lucra peste hotare, nu avea asigurare pentru vehicul și nu putea utiliza legal mașina. Explicația că automobilul a fost cumpărat doar pentru vacanțe în Republica Moldova a fost considerată puțin plauzibilă. Comisia a respins comparația cu cauza Băbălău, deoarece acolo proprietarul formal nu era plecat peste hotare, iar materialele arătau retrageri bancare apropiate de plățile efectuate pentru leasing.

69. Cu privire la donații, Comisia a susținut că nu a tratat reclamantul discriminatoriu. Sumele invocate, de 9.000 de euro și 95.000 de lei, nu au fost declarate și nu au fost confirmate prin probe privind transmiterea efectivă. Simpla disponibilitate aparentă a unor fonduri la rude nu era convingătoare. Spețele Bolocan, Balmuș, Andronic, Cazacliu și Șchiopu nu erau comparabile, fie pentru că priveau sume mici, fie pentru că se refereau la surse oficiale, obligații de întreținere sau simple omisiuni de declarare, nu la avere inexplicabilă.

70. Pentru anul 2012, Comisia a precizat că nu a constatat că anumite cheltuieli online aparțineau altor persoane, ci doar a admis, la nivel de ipoteză, că unele cumpărături puteau fi făcute în acest mod. Pentru ca aceste cheltuieli să fie excluse din calcul, reclamantul trebuia să indice operațiunile concrete, persoanele pentru care au fost efectuate și sumele restituite, însă asemenea date nu au fost prezentate. Pentru anul 2023, Comisia a menținut suma de 430.000 de lei ca flux de ieșire aferent construcției casei din Călărași. Explicația reclamantului că această sumă ar ține de anul 2024 a fost respinsă, deoarece acesta indicase în mod repetat că mijloacele au fost cheltuite în anul 2023. Comisia a mai avut în vedere că serviciile procurate se declară pentru anul fiscal precedent, astfel încât suma respectivă trebuia analizată în cadrul fluxurilor financiare ale anului 2023.

71. La ședință, avocatul reclamantului a susținut contestația și a reiterat motivele din contestație. El a arătat că hotărârea CSM se întemeiază pe concluzii eronate ale Comisiei și că metodologia de evaluare a fost aplicată în mod arbitrar.

72. Reprezentantul Consiliului și reprezentantul Comisiei, în ședința de judecată, au susținut argumentele invocate în referințe. Ei au solicitat respingerea contestației ca neîntemeiată. Ei au susținut că argumentele reclamantei nu demonstrează existența unor erori de drept sau de fapt esențiale și nici a unor încălcări procedurale care să justifice anularea hotărârii contestate sau dispunerea unei reevaluări. Prin urmare, nu sunt întrunite condițiile care ar permite admiterea contestației.

LEGISLAȚIA ȘI STANDARDELE RELEVANTE

73. Partea relevantă din Legea 252/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor este următoarea:

„Articolul 11. Criteriile de evaluare

(1) În sensul prezentei legi, evaluarea constă în verificarea integrității etice și celei financiare a subiecților indicați la art. 3 alin.(1).

„(2) Se consideră că subiectul nu corespunde cerințelor de integritate etică dacă comisia de evaluare a stabilit că:

b) în ultimii 10 ani, a admis în activitatea sa incompatibilități și conflicte de interese care afectează funcția deținută.

(3) Se consideră că subiectul evaluării nu corespunde criteriului de integritate financiară dacă comisia de evaluare are dubii serioase determinate de faptul că:

a) diferența dintre avere, cheltuieli și venituri, pentru ultimii 12 ani, depășește 20 de salarii medii pe economie, în cuantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023;

(6) La aprecierea corespunderii cu criteriile prevăzute la alin. (2) și (3) se țin cont de prevederile legale existente la momentul săvârșirii faptelor respective. Actele sau constatările altor entități cu competențe în domeniile respective nu au valoare prestabilită pentru comisia de evaluare. Constatările din hotărârile judecătorești irevocabile se iau în considerare în mod obligatoriu de către comisia de evaluare, cu excepția hotărârilor pe care comisia de evaluare le consideră arbitrare sau vădit nerezonabile. Comisia de evaluare se poate pronunța doar asupra încălcărilor regulilor de etică și conduită profesională, fără a se pronunța asupra legalității hotărârilor respective.

...

Articolul 17. Raportul cu privire la evaluare

(4) Se consideră că subiectul evaluării nu a promovat evaluarea dacă s-a constatat existența unui sau mai multor temeiuri de necorespondere cu criteriile prevăzute la art. 11.

Articolul 18. Examinarea rezultatelor evaluării de către Consiliul Superior al Magistraturii sau de către Consiliul Superior al Procurorilor

(1) Consiliul Superior al Magistraturii ... examinează rezultatele evaluării în ședință, în baza dosarului de evaluare recepționat de la comisia de evaluare. Subiectul evaluării poate prezenta informații suplimentare pe care le consideră relevante doar dacă probează că a fost în imposibilitate de a le prezenta anterior. Reprezentantul comisiei de evaluare și subiectul evaluării, în persoană, sunt în drept să își prezinte poziția.

(2) În procesul examinării rezultatelor evaluării, Consiliul Superior al Magistraturii ... ține cont de dovezile care confirmă săvârșirea de către subiectul evaluării a faptelor prevăzute la art. 11 alin. (2) și (3).

(3) Prin hotărâre motivată ..., consiliul respectiv:

a) acceptă raportul cu privire la evaluare și constată promovarea sau nepromovarea evaluării;

....

Articolul 19. Contestarea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii ...

(6) Curtea Supremă de Justiție admite contestația doar dacă constată că, în cadrul procedurii de evaluare, au fost admise erori procedurale grave care afectează caracterul echitabil al procedurii de evaluare sau că există circumstanțe de fapt care puteau duce la promovarea sau nepromovarea evaluării.”

74. Partea relevantă din Legea integrității nr. 82/2017 ce reglementează obligațiile în legătură cu identificarea și tratarea conflictelor de interese. Partea relevantă a acestui articol este următoarea:

Articolul 14. Respectarea regimului juridic al conflictelor de interese

„(2) Agentul public are următoarele obligații în legătură cu identificarea și tratarea conflictelor de interese, care se îndeplinesc în condițiile legislației speciale:

a) să declare în scris, în termen de 3 zile, conducătorului entității publice despre conflictul de interese real apărut în cadrul activității sale profesionale, explicând natura conflictului de interese și cum acesta influențează sau poate influența exercitarea imparțială și obiectivă a atribuțiilor sale;

b) să evite consumarea conflictului de interese prin abținere de la exercitarea atribuțiilor sale în măsura în care acestea sînt amenințate de conflictul de interese, pînă la soluționarea acestuia.”

75. Partea relevantă din Legea privind declararea averii și a intereselor personale nr.133/2016. Partea relevantă a acestui articol este următoarea:

Articolul 2. Noțiuni

„conflict de interese – situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează, sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii”

76. Hotărârea Guvernului nr. [936/2022](#) stabilește că salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2023 este de 11.700 de lei.

77. Comisia activează în baza regulamentului propriu de organizare și funcționare. Acesta este aprobat de Comisie și [este publicat pe pagina web](#) a Comisiei. Acesta prevede la p. 3.5 din Anexă că, la evaluarea averii, cheltuielile de consum ale populației stabilite anual de către BNS vor fi incluse la cheltuieli.

78. Cheltuielile de consum ale populației sunt estimate anual de către BNS pentru a determina costul real al traiului. Estimarea se bazează pe chestionarea a câteva mii de gospodării din mediul urban și rural. Datele sunt verificate periodic

și corectate. În baza informațiilor colectate se calculează cheltuieli medii per persoană, diferențiate pe medii de reședință (urban, rural și mun. Chișinău), cu valori mai reduse pentru gospodăriile numeroase. Rezultatele sunt [publicate](#), iar clasificarea cheltuielilor este realizată conform standardului european [COICOP 2013](#) (nivel cinci cifre).

MOTIVAREA INSTANȚEI

79. Hotărârea CSM a fost pronunțată la 15 iulie 2025. Contestația a fost depusă la 05 august 2025. Prin urmare, contestația a fost depusă în termen. Instanța nu a constatat alte temeiuri de inadmisibilitate prevăzute de Codul administrativ. Prin urmare, contestația nu este inadmisibilă și urmează a fi examinată în fond.

80. Reclamantul a intentat o acțiune în anulare a unui act administrativ. Conform art. 224 alin. (1) pct. a) Cod administrativ, actul administrativ poate fi anulat dacă el este ilegal. În cauza nr. [3-13/24](#), §§ 53 și 65 Curtea a reiterat că ea poate anula hotărârea Consiliului cu privire la evaluarea externă doar în cazurile menționate de legislația cu privire la evaluarea externă, iar celelalte temeiuri pentru anularea actului administrativ prevăzute de Codul administrativ nu sunt aplicabile evaluării externe. Art. 19 alin. (6) din Legea nr. 252/2023 prevede că Curtea poate admite contestația doar dacă constată că, în cadrul procedurii de evaluare, au fost admise „erori procedurale grave care afectează caracterul echitabil al procedurii de evaluare” sau că există „circumstanțe de fapt care puteau duce la promovarea sau nepromovarea evaluării”. Art. 225 alin. (1) Cod administrativ interzice instanței de judecată să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. La examinarea contestației, completul doar verifică dacă decizia a fost emisă cu respectarea Legii 252/2023 și dacă limitele dreptului discreționar nu au fost depășite.

81. Potrivit Legii 252/2023, persoana nu promovează evaluarea dacă a fost constatată existența unui sau mai multor temeiuri de necorespondere cu criteriile de integritate etică și/sau financiară. Conform art. 11 alin. (3) lit. a) din această lege, persoana nu întrunește criteriul de integritate financiară atunci când sunt constatate „dubii serioase” privind diferența dintre avere, cheltuieli și venituri, care depășește echivalentul a 20 de salarii medii pe economie stabilite pentru anul 2023. În anul 2023, un salariu mediu pe economie echivala cu 11.700 de lei, adică diferența negativă tolerată de lege pentru promovarea evaluării externe este de 234.000 de lei. Acest temei a fost reținut de Consiliu în cazul reclamantului, alături de aspectele privind integritatea etică.

82. Comisia a propus nepromovarea evaluării externe de către Grigore Dașchevici pe motiv că diferența negativă constatată pentru anii 2012, 2013, 2014, 2017, 2019 și 2023 a fost de 501.466 de lei. Consiliul a preluat concluziile Comisiei și a acceptat propunerea de nepromovare. Reclamantul a contestat aceste constatări. Acesta a invocat aplicarea unui standard excesiv al probei,

transferarea sarcinii probațiunii asupra subiectului evaluării, includerea unor fluxuri financiare negative anuale pe care le consideră ne semnificative, neaplicarea aceleiași abordări ca în alte cauze, precum și aprecierea eronată a unor venituri, cheltuieli și economii ale gospodăriei. Aceste argumente vor fi examinate distinct.

i. Obiecția cu privire la standardul de probă și sarcina probațiunii

83. Completul reiterează că, conform art. 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 252/2023, simpla existență a „dubiilor serioase”, confirmate în mod obiectiv, este suficientă pentru a constata că subiectul evaluării nu corespunde criteriului de integritate financiară. Procedura de evaluare nu poate deveni o sarcină imposibilă pentru subiect, dar, tocmai pentru că evaluatorul nu poate cunoaște toate avantajele gratuite, veniturile informale sau reducerile specifice ale cheltuielilor, revine persoanei evaluate să le demonstreze convingător. Comisia și CSM trebuiau să indice circumstanțe obiective generatoare de dubii. Atunci când aceste dubii sunt confirmare obiectiv, îi revine subiectului evaluării să dovedească că lucrurile stau altfel, fiind inversată parțial sarcina probațiunii. Neonorarea acestei sarcini rezultă în menținerea dubiilor și duce la nepromovarea evaluării (a se vedea, pentru detalii, hotărârea nr. 3-13/2024, §§ 56-58).

84. Reclamantul susține că CSM nu putea admite raportul Comisiei pe baza standardului „dubiilor serioase”, deoarece hotărârea Consiliului produce efecte directe asupra carierei judecătorului și trebuie să se întemeieze pe un standard mai ridicat. Acesta invocă art. 18 alin. (2) din Legea nr. 252/2023, Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 16 ianuarie 2025, cauza [Xhoxhaj v. Albania](#), precum și Hotărârea Curții Constituționale nr. 21 din 20 octombrie 2011, susținând că sarcina dovedirii caracterului ilicit al averii revine autorității statului, iar subiectul evaluării nu poate fi obligat să dovedească solicitudinea averii sale.

85. Cauza Xhoxhaj v. Albania confirmă că măsura care afectează cariera și viața privată a unei persoane trebuie să se bazeze pe probe solide și pe o examinare reală a explicațiilor prezentate. Această exigență nu impune aplicarea regulilor din procesul penal și nu exclude obligația subiectului evaluării de a clarifica informațiile aflate în sfera sa de cunoaștere. Standardul desprins din această cauză privește seriozitatea examinării și calitatea probelor, nu scutirea persoanei evaluate de a susține propriile explicații.

86. În prezenta cauză, rolul CSM era să verifice dacă raportul Comisiei, împreună cu explicațiile și obiecțiile reclamantului, confirma existența faptelor prevăzute de art. 11 alin. (2) și (3) din Legea nr. 252/2023. În măsura în care reclamantul a invocat ajutor din partea rudelor, anumite economii, prețuri reale ale unor tranzacții sau alte împrejurări personale ori familiale, Consiliul putea aprecia aceste explicații în raport cu materialele prezentate în procedură. Aceasta nu reprezintă o răsturnare integrală a sarcinii probei, ci aplicarea regulii potrivit

căreia partea care invocă o explicație aflată în propria sa sferă trebuie să o prezinte într-o formă care permite examinarea ei.

87. Raportată la art. 19 alin. (6) din Legea nr. 252/2023, obiecția reclamantului privind standardul de probă și sarcina probațiunii nu arată o eroare procedurală gravă care a afectat caracterul echitabil al evaluării. CSM nu era ținut să administreze probe suplimentare doar pentru a se distanța formal de raportul Comisiei. Consiliul trebuia să verifice dacă materialul acumulat, completat cu explicațiile reclamantului, confirma faptele prevăzute de lege și dacă obiecțiile formulate puteau schimba rezultatul evaluării. În acest cadru, faptul că anumite explicații personale sau familiale nu au fost susținute prin date corespunzătoare putea fi avut în vedere la aprecierea integrității financiare.

ii. Obiecția privind existența conflictului de interese

88. Reclamantul contestă concluzia Comisiei, însușită de CSM, prin care s-a reținut că acesta nu a respectat obligațiile care îi revineau la examinarea cauzelor în care a participat SA „BTA 28”. El susține că nu a avut o relație apropiată cu administratorul societății, că achiziționarea imobilului nu avea legătură cu obiectul cauzelor examinate, că nu a fost demonstrată existența unui interes financiar direct în soluționarea litigiilor și că două dintre situațiile invocate ar fi prescrise dacă ar fi analizate în cadrul unei proceduri de răspundere disciplinară.

89. Potrivit art. 11 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 252/2023, subiectul evaluării nu corespunde criteriilor de integritate etică dacă, în perioada supusă evaluării, a admis în activitatea sa incompatibilități și conflicte de interese care afectează funcția deținută. Spre deosebire de lit. a) a aceluiași articol, această normă nu cere ca abaterea să fie calificată drept o încălcare gravă a regulilor de etică, iar criteriile dezvoltate pentru acel temei ar fi caracterul evident al erorii, gradul de vinovăție, consecințele produse nu se transferă automat aici. Lit. b) impune însă un prag material propriu „conflictul trebuie să afecteze funcția deținută”. Această cerință exclude deopotrivă importul testului de gravitate de la lit. a) și teza contrară, potrivit căreia simpla existență a unei legături între judecător și o parte ar fi suficientă pentru nepromovare. Ea impune o analiză individualizată a naturii, duratei și efectelor situației, prin criterii precum caracterul evident al acesteia, gradul de conștientizare al judecătorului, existența unei justificări rezonabile susținute prin probe, valoarea interesului implicat, numărul cauzelor examinate cu aceeași parte, intervalul scurt de timp dintre relația judecătorului și examinarea cauzei, avantajele obținute inclusiv cele continue și neîndeplinirea obligației de dezvăluire și de abținere, evaluate în ansamblul lor.

90. Aplicarea acestor criterii poate conduce atât la constatarea existenței conflictului, cât și la concluzia că acesta nu afectează funcția. Constatarea existenței unui conflict nu beneficiază de un standard probatoriu diminuat. Expresia „dovezi care confirmă” impune un nivel de certitudine superior celui al dubiilor serioase din etapa evaluării inițiale și exclude simplele bănuieli,

coincidențele ori prezumțiile întemeiate exclusiv pe caracterul neconvingător al explicațiilor subiectului: conflictul nu poate fi dedus din insuficiența explicațiilor, ci trebuie să rezulte din coroborarea faptelor obiective stabilite în cauză. Standardul nu impune, în schimb, demonstrarea unei părtiniri efective, a unei înțelegeri de favorizare ori a faptului că soluția pronunțată a fost determinată de interesul personal. Soluția asupra cauzei examinate de judecător nu este factorul determinant.

91. Conflictul de interese jurisdicțional se distinge de cel din activitatea administrativă a judecătorului (Hotărârea Curții Constituționale nr. 18 din 27 septembrie 2022). El decurge direct din dreptul la un proces echitabil și este consacrat de art. 50 alin. (1) lit. e) și art. 52 alin. (1) CPC, de art. 15 alin. (1) lit. a) și d) din Legea nr. 544/1995 și de art. 4 alin. (4) și (5) din Codul de etică. Neaplicarea lui atrage și răspundere disciplinară, potrivit art. 4 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 178/2014.

92. Aprecierea se face prin dubla grilă a jurisprudenței CtEDO un test (i) subiectiv, cu prezumția de imparțialitate până la proba contrară, și unul (ii) obiectiv, care verifică dacă instanța, prin compunerea sa concretă, a oferit garanții suficiente pentru înlăturarea oricărei îndoieli legitime, justiția trebuind nu doar înfăptuită, ci și să pară că este înfăptuită. Prin Hotărârea [nr. 2](#) din 16 ianuarie 2025, Curtea Constituțională a grupat situațiile generatoare de conflict în patru categorii alternative: (i) situațiile de interes personal; (ii) situațiile de rudenie sau afinitate cu părțile procesului sau cu un judecător din completul de judecată; (iii) exercitarea atât a funcțiilor judiciare, cât și extrajudiciare în aceeași cauză și (iv) alte circumstanțe care pun la îndoială rezonabilă imparțialitatea judecătorului.

93. Ultima categorie, neexhaustivă, are două consecințe decisive. Lipsa unui interes patrimonial direct și actual nu exclude conflictul. Iar momentul relevant este cel al examinării cauzei, iar nu cel al încetării raportului. Respectiv, este suficient ca, la data examinării cauzei, efectele relației anterioare, prin natura, importanța și intervalul scurt de timp, să continue să genereze îndoieli rezonabile. Prin urmare, sunt necesare, să fie întrunite cumulativ următoarele criterii: (i) existența unei situații reale care putea crea un conflict de interese; (ii) cunoașterea ei de către judecător; (iii) nesoluționarea prin dezvăluire sau abținere; (iv) o legătură suficientă cu exercitarea atribuțiilor jurisdicționale; (v) aptitudinea conduitei de a compromite aparența de imparțialitate.

94. În cadrul evaluării s-a stabilit că reclamantul a examinat, ca membru al completului, trei cauze cu participarea SA „BTA 28”, fără a declara abținere.

95. SA „BTA 28” a adjudecat un imobilul la licitație cu reducere la 10 iunie 2019. La doar o lună distanță, la 17 iulie 2019, reclamantul a încheiat cu SA „BTA 28” un antecontract, iar la 18 iulie 2019 a achitat o primă tranșă de 1.500.000 de lei, deși abia la 25 iulie 2019 a fost emis certificatul care confirma achitarea integrală a prețului de adjudecare de către societate. Aceste date arată

că reclamantul nu a achiziționat un bun deja consolidat în patrimoniul societății, ci a finanțat el însuși, cu mijloace proprii, definitivarea propriei achiziții a societății, aspect confirmat chiar de reclamant, care a recunoscut la audieri că plata sa era menită să evite pierderea avansului deja achitat de societate.

96. Completul ține cont de contextul juridic în care a fost dobândit imobilul. Imobilul era grevat de sarcini, fapt recunoscut chiar de reclamant. El era vândut la licitație de către lichidatorul autorizat al SRL „B-A” (proprietarul anterior). Reclamantul nu a participat el însuși la licitația din 10 iunie 2019, ci a intrat în raport contractual cu SA „BTA 28” după adjudecarea bunului. Din această perspectivă, analiza nu se plasează pe terenul participării directe la licitație, ci pe acela al dobândirii ulterioare a unui drept care, prin natura și contextul său, putea intra sub incidența art. 1154 din Codul civil. Această normă interzice dobândirea de drepturi litigioase de către persoanele implicate în înfăptuirea justiției. În aceste condiții, finanțarea ulterioară a achiziției și preluarea bunului prin intermediul unei societăți deja adjudecate pot fi privite ca o modalitate indirectă de obținere a unui beneficiu care nu putea fi realizat în mod direct.

97. Explicațiile oferite de reclamant pentru rapiditatea și structura acestei tranzacții nu rezistă tocmai prin raportare la această cronologie. Reclamantul și administratorul au susținut că un investitor nerezident ar fi renunțat la un proiect de centru comercial, determinând vânzarea rapidă a imobilului, însă niciunul nu a putut identifica acel investitor și nu a dovedit că o asemenea versiune a existat în realitate. De asemenea, explicația potrivit căreia problema sechestrelor aplicate pe imobil în perioada 2014-2019 ar fi fost soluționată prin două discuții telefonice cu administratorul societății nu este credibilă, deoarece o tranzacție de asemenea complexitate și valoare nu se explică printr-o intervenție atât de sumară, iar faptul că plățile au fost efectuate chiar înainte de înregistrarea dreptului de proprietate după SA „BTA 28” infirmă și mai mult această versiune. Dacă sechestrele ar fi fost, în realitate, rezolvate printr-o simplă conversație amicală, nu ar fi existat niciun motiv pentru ca reclamantul să achite sume de bani înainte de finalizarea licitației. Insuficiența acestor explicații este coroborată cu modul de pregătire a tranzacției, plățile efectuate anterior consolidării dreptului societății, valoarea imobilului și condițiile în care acesta i-a fost transmis.

98. Această legătură este confirmată și de modalitatea de eșalonare a prețului pe care familia reclamantului trebuia să-l plătească SA „BTA 28”. Ultima tranșă de 500.000 de lei a fost achitată la 28 mai 2020, la o lună după încheierea contractului de vânzare-cumpărare a imobilului de către SA „BTA 28”. Coroborat cu graba și structura plăților din vara anului 2019, acest eșalonament relevă o relație patrimonială continuă, nu o tranzacție simplă și obișnuită. Completul de asemenea notează că SA „BTA 28” a vândut imobilul către familia reclamantului la prețul la care l-a adjudecat la licitație. La scurt timp după obținerea bunului în proprietate, imobilul a fost dat de către familia reclamantului

în chirie. În anii 2020-2023, reclamantul a obținut din închirierea spațiilor de birouri 2.278.649 de lei, adică un randament de circa 90% din prețul achitat. Aceste circumstanțe ridică și mai multe întrebări cu privire la scopul vânzării imobilului de către SA „BTA 28” familiei reclamantului.

99. Este relevant momentul examinării efective a cauzelor în care SA „BTA 28” era parte de către reclamant. La prima repartizare a cauzei cu implicarea societății, la 24 septembrie 2020, ultima plată pentru achiziționarea bunului fusese efectuată cu mai puțin de patru luni în urmă, iar procesul-verbal de predare-primire fusese semnat cu doar două luni înainte. Acest interval, deși scurt, capătă o relevanță deosebită. Aceasta este accentuată de valoarea imobilului obținut de familia reclamantului cu implicarea SA „BTA 28”. Din analiza Comisiei de evaluare rezultă că aceasta a fost cea mai valoroasă achiziție a familiei reclamantului efectuată în perioada evaluării. Reclamantul nu a contestat cunoașterea nemijlocită a acestei situații, nu a declarat abținere în niciuna dintre cele trei cauze și nu a adus relația la cunoștința părților. Mai mult, în cele două cauze soluționate pe fond, reclamantul a formulat opinii separate favorabile societății, în condițiile în care soluția majorității îi era defavorabilă acesteia.

100. Aprecierea se face din perspectiva unui observator obiectiv și rezonabil, care cunoaște relația dintre reclamant și administratorul societății și circumstanțele derulării ei. Un asemenea observator ar constata, simultan, un raport patrimonial de peste 2.500.000 de lei, desfășurat timp de aproape un an; plăți efectuate înainte ca vânzătorul să își fi consolidat propriul drept, în vederea finalizării licitației; o eșalonare neobișnuită a prețului; venituri de peste 2.278.000 de lei obținute din chiria imediat după procurarea imobilului; trei cauze soluționate cu aceeași parte; o distanță de doar câteva luni între ultima plată și prima repartizare; și lipsa oricărei dezvăluiri. Coexistența lor simultană generează îndoiala rezonabilă asupra imparțialității, aceasta fiind, de altfel, singura întrebare pe care Completul este chemat să o soluționeze.

101. Reclamantul a susținut că nu a primit un beneficiu economic direct care să îl determine să pronunțe soluții favorabile și că votul său nu a fost decisiv. Argumentul nu poate fi reținut, întrucât este contrazis chiar de faptele stabilite anterior, respectiv existența unui beneficiu economic major, obținut tocmai în perioada examinării cauzelor societății. Independent de aceasta, standardul aplicabil nu impune, oricum, dovada unei influențe efective asupra soluției, ci doar existența unei aparențe rezonabile de parțialitate. Reclamantul a mai susținut că o obligație de dezvăluire astfel înțeleasă ar impune dezvăluirea oricărei legături cu foștii colegi de facultate. Acest argument nu poate fi primit, întrucât relevanța nu decurge din calitatea de fost coleg, ci din procurarea imobilului în condiții extrem de favorabilă și implicarea fără o explicație plauzibilă a SA „BTA 28” în această tranzacție.

102. Rezultă, din corelarea tuturor acestor circumstanțe, că elementele constitutive ale conflictului de interese sunt întrunite. Conflictul a existat în percepția unui observator obiectiv, fiind confirmat prin cronologia plăților și prin utilizarea fondurilor reclamantului pentru finalizarea licitației. Reclamantul îl cunoștea nemijlocit, l-a admis în activitatea sa judiciară, nedeclarându-l și neabținându-se în niciuna dintre cele trei cauze, iar situația avea legătură directă cu exercitarea funcției judiciare.

103. Prescripția invocată de reclamant privește răspunderea disciplinară potrivit Legii nr. 178/2014. În prezenta procedură, Comisia și CSM nu au aplicat o sancțiune disciplinară în temeiul acestei legi, ci au examinat conduita subiectului prin prisma art. 11 din Legea nr. 252/2023. Termenele aplicabile unei proceduri disciplinare nu exclud analiza aceleiași conduite în cadrul evaluării externe, atunci când legea specială cere aprecierea integrității etice.

iii. Obiecția privind achiziționarea apartamentului din orașul Călărași

104. Reclamantul contestă includerea sumei de 30.000 de lei în fluxurile financiare de ieșire ale gospodăriei sale pentru anul 2012. El susține că apartamentul din orașul Călărași a fost cumpărat de soacra sa, din mijloace proprii. El arată că vânzarea apartamentului din anul 2010 este anterioară perioadei de evaluare. Reclamantul mai arată că elementele privind participarea sa la programul locativ al CSM țin de conduita etică, fără incidență asupra integrității sale financiare.

105. Curtea notează că nici Comisia, nici CSM, nu au inclus în calcul înstrăinarea apartamentului din anul 2010. Acea tranzacție a fost analizată exclusiv pentru a înțelege succesiunea actelor juridice cu privire la același bun imobil. Suma inclusă în calculul fluxurilor financiare reprezintă prețul de 30.000 de lei, aferent achiziționării apartamentului la 28 noiembrie 2012, or, anul 2012 se încadrează în perioada de evaluare financiară prevăzută de lege. În procedurile de evaluare externă (*vetting*), analiza integrității financiare nu se limitează, în toate cazurile, la persoana înscrisă în registre ca proprietar. Comisia este în drept să verifice dacă actele juridice prezentate corespund modului de utilizare a bunului și efectului patrimonial real produs în gospodăria subiectului evaluării. O asemenea verificare este pe deplin admisibilă atunci când există date obiective care indică faptul că bunul a rămas în sfera de folosință și de interes economic a aceleiași gospodării.

106. Cronologia faptelor arată că reclamantul și soția sa au dobândit inițial apartamentul în 2003, iar în 2010 l-au înstrăinat lui V.S. la prețul de 30.000 de lei. La 28 noiembrie 2012, același bun a fost cumpărat de soacra reclamantului la același preț, iar în anul 2021 a fost donat soției reclamantului. Pe parcursul acestei perioade, familia reclamantului a continuat să locuiască în apartament până la sfârșitul anului 2023.

107. Schimbarea proprietarilor în acte nu reflectă modul în care apartamentul a fost folosit în realitate. Familia reclamantului a folosit neînterupt a apartamentul, fără să dețină un contract de locațiune încheiat cu V.S. Revânzarea aceluiași apartament, la același preț, către soacra reclamantului, urmată de donația bunului către soția acestuia, arată că apartamentul nu a fost desprins, în fapt, din sfera de folosință și de interes economic a gospodăriei reclamantului. Declarațiile soției, ale soacrei și ale lui V.S. nu schimbă această concluzie. Ele confirmă versiunea reclamantului cu privire la persoana înscrisă în acte ca proprietar. Ele nu explică însă rațiunea economică a vânzării și cumpărării repetate a aceluiași imobil pe parcursul acestor ani cu același preț. Ele nu explică de ce un investitor ar cumpăra apartamentul, ar lăsa familia vânzătorilor să îl folosească în continuare și apoi ar vinde același apartament la același preț. Ele nu explică nici de ce soacra ar cumpăra apartamentul pentru protecția fiicei, deși reclamantul și soția sa aveau mijloace pentru a-l cumpăra.

108. Curtea precizează că această analiză nu implică o calificare a valabilității actelor juridice referitoare la apartament și nici o apreciere asupra naturii lor juridice. Actele juridice au produs efectele lor, însă în procedura de evaluare externă Comisia putea verifica dacă forma juridică a operațiunilor corespundea realității economice reflectate de modul de folosire a bunului. Având în vedere că s-a demonstrat că reclamantul a folosit în mod continuu apartamentul pe întreaga perioadă analizată, Curtea reține că actele de înstrăinare și redobândire din anii 2010 și 2012 - 2023 nu au determinat desprinderea economică reală a bunului din sfera de folosință și interes a gospodăriei reclamantului. Faptul că au fost încheiate mai multe acte cu privire la acest bun, iar imobilul a fost posedat și folosit neînterupt de aceeași familie, rezultă că schimbările de titular al dreptului de proprietate nu au produs efecte în planul realității economice. Aceeași logică conduce la concluzia că nici fluxurile bănești corespunzătoare acestor operațiuni nu pot fi considerate reale. Astfel, nu rezultă că în anul 2010 suma de 30.000 de lei ar fi intrat efectiv în patrimoniul reclamantului, iar în anul 2012 această sumă ar fi fost achitată de către reclamant, așa cum a apreciat Comisia și CSM. În lipsa unei ieșiri reale de mijloace bănești din patrimoniul reclamantului, suma de 30.000 de lei nu poate fi calificată drept cheltuială a gospodăriei acestuia în anul 2012.

109. Totuși, chiar și în ipoteza excluderii acestei sume din calcul, soldul negativ total reținut în cauză ar rămâne de 471.466 de lei, peste pragul legal de 234.000 de lei prevăzut de art. 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 252/2023. Prin urmare, obiecția reclamantului, chiar privită în cea mai favorabilă interpretare pentru acesta, nu este aptă să schimbe rezultatul evaluării.

110. Argumentele Comisiei referitoare la participarea reclamantului în cadrul programului locativ al CSM exced cadrul analizei financiare, fiind aspecte ce țin de conduita etică a magistratului și nu de integritatea sa financiară. Astfel, este întemeiată susținerea reclamantului că beneficiul obținerii unei locuințe la preț

preferențial nu poate trata suma de 30.000 de lei drept un flux de ieșire, deoarece aceasta nu reprezintă un indicator relevant în evaluarea integrității financiare a subiectului.

iv. Valorificarea unor împrejurări anterioare perioadei supuse evaluării și imputarea efectelor financiare aferente autoturismelor „Mercedes”

111.Reclamantul critică atribuirea către gospodăria sa a efectelor financiare aferente automobilelor Mercedes E220 CDI. El susține că vehiculele au aparținut fratelui său mai mic, care lucra peste hotare și avea venituri proprii. Reclamantul mai arată că primul automobil a fost dobândit în anul 2010, înaintea perioadei de 12 ani prevăzute de art. 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 252/2023, iar Comisia nu putea folosi această împrejurare în calculul averii inexplicabile.

112.Art. 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 252/2023 limitează calculul diferenței dintre avere, cheltuieli și venituri la ultimii 12 ani. Această limită nu exclude examinarea unor împrejurări anterioare, atunci când ele sunt necesare pentru a înțelege plauzibilitatea economiilor declarate la începutul perioadei sau efectele patrimoniale produse în interiorul acesteia. O asemenea examinare nu extinde perioada de evaluare, ci permite verificarea explicațiilor date de subiect (hotărârea nr. [3-14/24](#) §§59-60).

113.Cu privire la automobilul Mercedes E220 CDI, anul fabricației 1999, reclamantul a avut drept de folosință asupra acestuia în perioada 08 septembrie 2010 – 02 august 2013. Reclamantul a susținut că automobilul a aparținut fratelui său mai mic. CSM a reținut constatarea Comisiei că vehiculul nu a fost înmatriculat pe numele fratelui, ci pe numele cumnatului reclamantului. Nu au fost prezentate acte care să confirme procurarea mașinii de către frate. Nici reclamantul, nici fratele și nici cumnatul nu au indicat prețul de achiziție sau de vânzare a automobilului. CSM a mai reținut că fratele locuia peste hotare, iar reclamantul era cel care folosea vehiculul în Republica Moldova. Deși achiziția automobilului din 2010 a avut loc în afara perioadei de evaluare, CSM a analizat acest fapt exclusiv pentru a verifica sursa economiilor și credibilitatea veniturilor declarate ulterior, în 2013. O astfel de abordare nu reprezintă o extindere a evaluării, ci o verificare necesară a consistenței financiare, evitând situația în care diferențele patrimoniale din perioada evaluată ar putea fi demonstrate prin economii anterioare nerealiste, prevenind astfel invocarea unor economii pur ipotetice pentru a masca discrepanțe financiare. Astfel, Curtea reiterează că Comisia este îndreptățită să examineze circumstanțele prealabile atunci când acestea sunt invocate pentru a explica resursele financiare utilizate pe parcursul perioadei verificate. Această abordare nu contravine art. 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 252/2023 (vezi para.105). În calcul nu a fost inclusă achiziția din 2010, ci venitul obținut din vânzarea automobilului în anul 2013. Anul 2013 intră în perioada de evaluare. În plus, includerea acestui venit a majorat fluxurile financiare de intrare ale gospodăriei reclamantului și nu a fost reținută în defavoarea sa.

114.Reclamantul a criticat și suma de 70.000 de lei, reținută cu titlu de venit obținut din înstrăinarea autoturismului în anul 2013, susținând că această valoare a fost stabilită arbitrar, în absența unei expertize de evaluare și fără indicarea temeiului legal al metodei folosite. Reclamantul a precizat că nu contestă competența Comisiei de a efectua estimări rezonabile prin recurgerea la indici de piață, ci modalitatea concretă în care a fost exercitată această marjă de apreciere, invocând, în acest sens, cauza *Xhoxhaj v. Albania*.

115.Curtea reține că suma de 70.000 de lei a fost inclusă în fluxurile financiare de intrare ale anului 2013, alături de salariul reclamantului, venitul notarial al soției și un împrumut de la fratele mai mic, fluxul de intrare total fiind de 224.081 de lei, față de un flux de ieșire de 402.107 de lei, ceea ce a condus la soldul negativ de 178.026 de lei reținut de Comisie. Excluderea acestei sume ar fi agravat, iar nu ar fi atenuat, situația financiară a reclamantului.

116.Determinarea valorii s-a întemeiat pe prețul mediu de piață al unor vehicule similare și pe corelarea cu valoarea de achiziție a celui alt autoturism procurat de reclamant în același an. Imposibilitatea Comisiei de a obține date privind prețul tranzacției este imputabilă, în egală măsură, lipsei de detalii furnizate de reclamant și familia sa, precum și indisponibilității datelor de arhivă ale Agenției Servicii Publice. Prin urmare, recurgerea la o metodă estimativă este rezonabilă.

117. În cauza [Xhoxhaj v. Albania](#) §§ 333-334, CtEDO nu a impus obligația de a dispune o expertiză tehnică separată pentru fiecare aspect de fapt sau estimare financiară contestată în contextul evaluării externe. Aprecierea faptelor poate presupune cunoștințe specializate și Comisia de evaluare poate fi asistat de instituții auxiliare, însă decizia finală îi aparține. De asemenea, ceea ce prezintă importanță este ca persoana evaluată să poată contesta concluziile, iar instanța să le poată verifica efectiv. Prin urmare, lipsa unei expertize distincte nu face, prin ea însăși, eronată evaluarea, dacă aceasta se întemeiază pe actele din dosar, pe metodologia aplicabilă și pe o motivare suficientă.

118.Cu privire la automobilul de model Mercedes E220 CDI, anul fabricației 2004, situația este diferită. Vehiculul a fost înregistrat pe numele fratelui mai mic al reclamantului între 12 martie 2013 și 26 iulie 2018. Reclamantul a avut drept de folosință asupra acestuia din 31 iulie 2013 până la 26 iulie 2018. În declarația de avere pentru anul 2015, acesta a indicat că vehiculul a fost achiziționat cu 128.000 de lei. Reclamantul a susținut că fratele său a cumpărat mașina din veniturile obținute peste hotare și i-a transmis-o în folosință. Curtea menționează că achiziția acestui vehicul a avut loc în anul 2013, în interiorul perioadei de evaluare. În acest caz, discuția nu mai privește folosirea unor împrejurări anterioare perioadei de evaluare. Problema este dacă datele cauzei explicau includerea sumei de 128.000 de lei ca flux de ieșire al gospodăriei reclamantului. În opinia Curții, înscrierea vehiculului pe numele fratelui, nu are relevanță dacă nu este coroborată cu probe privind utilizarea reală a bunului ca proprietar de

către reclamant. Implicarea directă a reclamantului în verificările tehnice periodice (2014–2017) și prezența sa constantă în polițele de asigurare (2013–2018), în absența oricărei mențiuni similare cu privire la fratele său, confirmă că vehiculul a fost utilizat exclusiv de către reclamant. Această stare de fapt demonstrează că dreptul de folosință și riscurile asociate utilizării mașinii nu aparțineau proprietarului, ci reclamantului. Acesta era singurul mijloc de transport personal de care a dispus reclamantul între anii 2015 și 2018. În asemenea circumstanțe, îi revine reclamantului să demonstreze că prețul automobilului a fost cu adevărat plătit de fratele său, iar neonorarea acestei obligații justifică reflectarea costului automobilului drept cheltuieli ale familiei reclamantului.

119. Explicația reclamantului precum că fratele său ar fi procurat automobilul în Republica Moldova doar pentru perioada concediilor nu poate înlătura aceste constatări. Actul contestat evidențiază lipsa oricăror dovezi care să materializeze o legătură reală între frate și suportarea sarcinii financiare a bunului. Nu era decisivă simpla capacitate a fratelui de a obține venituri peste hotare, ci existența unor probe care să arată că acesta a fost, în mod real, persoana care a suportat costurile și a exercitat interesul patrimonial asupra automobilului.

120. Reclamantul invocă existența unui tratament discriminator la validarea veniturilor și cheltuielilor. Potrivit deciziei nr. [3-18/2024](#), §§ 89-90, nu orice tratament diferențiat este contrar legii, ci doar acela care se bazează pe un criteriu protejat și care nu are o justificare obiectivă și rezonabilă, în sensul art. 2 Legea nr. 121/2012. Reclamantul nu a indicat criteriul de discriminare. El doar a menționat că în cazul altor subiecți ai evaluării Comisia a avut o abordare diferită. Lipsa criteriului exclude discriminarea. Chiar dacă ar exista soluții diferite în alte cauze, acest fapt nu conferă reclamantului dreptul de a beneficia de un eventual tratament eronat anterior. Este posibil ca în acea cauză actul administrativ să fi fost greșit, iar în prezenta cauză să fie corect. Prin urmare, analiza contestației se limitează la verificarea elementelor care puteau influența promovarea sau nepromovarea evaluării (*mutatis mutandis* decizia nr. [3-7/25](#), §§ 135-136).

121. Suplimentar, Curtea consideră că precedentul „Băbălău”, invocat de reclamant, nu este de natură să modifice concluziile în prezenta cauză. Argumentele Consiliului Superior al Magistraturii (CSM) nu s-au limitat exclusiv la faptul că reclamantul conducea vehiculul sau că figura în actele de asigurare. Autoritatea a evaluat ansamblul circumstanțelor de fapt, precum frecvența utilizării autoturismului, identitatea persoanei care prezenta bunul la inspecțiile tehnice periodice, precum și împrejurarea că fratele acestuia nu folosea mașina și nici nu era inclus în contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto (RCA). În aceste condiții, situația pendinte nu poate fi comparată cu o altă cauză în care proprietarul din acte a demonstrat în mod indubitabil justificarea achiziției. Particularitățile speței deduse judecății impun o abordare distinctă,

elementele probatorii din prezentul dosar conducând, în mod substanțial, la o altă concluzie.

122. Curtea reține că reclamantul nu a demonstrat că fratele său a fost persoana care a procurat efectiv vehiculul. Aceste împrejurări explică includerea sumei de 128.000 de lei ca flux financiar de ieșire al gospodăriei reclamantului pentru anul 2013. Pornind de la aceeași constatare, venitul obținut din vânzarea vehiculului în anul 2018 a fost atribuit aceleiași gospodării și a fost folosit pentru acoperirea soldului negativ stabilit inițial pentru acel an. Prin urmare, obiecția reclamantului privind automobilele Mercedes nu este întemeiată.

v. Obiecția privind donațiile și suportul financiar familial

123. Reclamantul critică refuzul Comisiei, acceptat de CSM, de a include în fluxurile financiare de intrare donația de 9.000 de euro, pretins primită de la fratele său mai mare în anul 2013, precum și sumele de 95.000 de lei, pretins primite de soția sa și de la mama ei în anii 2012–2015. El susține că aceste sume provin de la rude apropiate, că persoanele indicate ca donatori aveau mijloace financiare și că, în alte proceduri de evaluare, Comisia a acceptat donații sau ajutor familial fără aplicarea unui standard probator excesiv.

124. Obiecția trebuie analizată prin raportare la rolul pe care reclamantul îl atribuie acestor sume. Nu este vorba doar despre omisiunea declarării lor. Reclamantul solicită ca ele să fie tratate ca intrări financiare reale, apte să reducă soldurile negative. Din acest motiv, era necesar să fie stabilită nu doar posibilitatea rudelor de a acorda ajutor, ci și transmiterea efectivă a banilor, perioada, suma, scopul și legătura cu cheltuielile invocate. Chiar dacă gradul de rudenie poate fi un argument pentru un ajutor financiar, el nu explică cum au ajuns banii în gospodăria reclamantului.

125. Curtea subliniază că subiectului evaluării nu i se poate cere o probă imposibilă pentru fiecare sumă transmisă în cadrul familiei. Totuși, atunci când suma invocată este semnificativă și este folosită pentru acoperirea unui sold negativ, explicația trebuie să fie susținută prin elemente obiective minime. Aceste elemente pot privi retragerea banilor, schimbul valutar, data transmiterii, destinația sumei, corelarea cu o plată concretă sau alte elemente probatorii. În prezenta cauză, asemenea elemente nu au fost prezentate.

126. Cu privire la suma de 9.000 de euro, reclamantul a susținut că a primit-o în 2013 de la fratele său mai mare, pentru achitarea unei tranșe aferente apartamentului de pe strada Romană din mun. Chișinău. Suma nu a fost indicată în declarațiile de avere. Reclamantul a explicat omisiunea prin pretinsa ambiguitate a Legii nr. 1264/2002, prin lipsa unei rubrici clare în formularul declarației și prin explicații telefonice obținute de la Comisia Națională de Integritate.

127. Legea nr. 1264/2002 impunea declararea tuturor veniturilor obținute de subiectul declarării și de membrii familiei sale. Potrivit art. 2 din lege, venitul

reprezenta orice spor, adaos sau majorare a patrimoniului, indiferent de sursa de proveniență, iar art. 4 alin. (1) lit. a) obliga subiectul să declare veniturile obținute pe parcursul perioadei de declarare. Articolul 5 prevedea expres caracterul obligatoriu al declarării, iar potrivit art. 6 alin. (1), declarația constituia un act personal, întocmit pe propria răspundere a declarantului. Formularul prevăzut în anexa nr. 1 la lege conținea, la compartimentul I pct. 6, o rubrică distinctă pentru „venitul obținut din donații și moșteniri”. Prin urmare, dacă suma de 9.000 de euro a fost transmisă reclamantului cu titlu gratuit, aceasta trebuia declarată în rubrica respectivă. Dacă suma a fost transmisă cu obligația de restituire, ea urma să fie declarată ca împrumut, potrivit art. 4 alin. (1) lit. f) din lege și compartimentului VI „Datorii” din formularul declarației.

128. Reclamantul trebuia să se conformeze obligației legale de declarare, nu unei preinse interpretări telefonice oferite de Comisia Națională de Integritate. Chiar dacă o asemenea explicație ar fi fost invocată, aceasta nu putea înlătura obligația stabilită de lege și nici nu putea justifica omisiunea declarării veniturilor respective. Declarația pe proprie răspundere a fratelui mai mare nu schimbă situația. Potrivit acesteia, banii ar fi fost transmiși în numerar și ar fi provenit din economii acumulate prin muncă în străinătate. Reclamantul nu a prezentat date care să confirme retragerea banilor, transmiterea lor către reclamant, păstrarea sumei sau folosirea ei pentru plata indicată. În lipsa unor asemenea elemente, declarația ulterioară nu este convingătoare.

129. Consiliul Superior al Magistraturii (CSM) a analizat și o altă neconcordanță faptică. Reclamantul a susținut că, în perioada cuprinsă între anii 2011 și 2015, a deținut în păstrare suma de 20.000 de euro, dintre care 17.000 de euro ar fi aparținut fratelui său mai mare, iar 3.000 de euro fratelui mai mic. Cu toate acestea, magistratul a invocat în paralel și o donație în cuantum de 9.000 de euro, primită tot de la fratele mai mare. O asemenea suprapunere a fluxurilor financiare impunea clarificări esențiale pe care reclamantul nu le-a prezentat. Astfel, era necesar să se determine cu exactitate care parte din aceste fonduri constituia o donație și care reprezenta doar o sumă aflată spre păstrare, precum și momentul intrării sumelor în gospodărie, destinația cheltuielilor efectuate și eventuala restituire ulterioară a acestora.

130. Cu privire la sumele de 95.000 de lei, reclamantul a susținut că soția sa a primit de la mama ei 15.000 de lei în 2012, 15.000 de lei în 2013, 30.000 de lei în 2014 și 35.000 de lei în 2015. Potrivit reclamantului, banii au fost transmiși lunar, în sume mici, pentru întreținerea copiilor. Reclamantul nu a declarat aceste sume, deși exista obligația legală în acest sens, după cum e menționat la para. 127, iar la solicitarea Comisiei nu a prezentat date care să confirme transmiterea lor efectivă. Declarațiile soției și ale soacrei, depuse abia ulterior, au o valoare probatorie redusă în absența oricărei dovezi privind transferul sau destinația sumelor. De asemenea, chiar dacă aceste sume ar fi fost primite, ele erau deja incluse în economiile în numerar ale reclamantului la sfârșitul anului respectiv

(8.460 de lei la sfârșitul lui 2012, 80.857 de lei la sfârșitul lui 2013, 24.355 la sfârșitul lui 2014, și 17.204 la sfârșitul anului 2015).

131. Curtea nu poate reține nici contradicția invocată de reclamant referitoare la diferența de 13.159 de lei. Acea apreciere a Comisiei privea o diferență minoră aferentă cheltuielilor curente și nu echivalează cu acceptarea donațiilor de 95.000 de lei ca fluxuri financiare de intrare. În orice caz, chiar și acceptarea acestei donații nu ar reduce soldul negativ al reclamantului sub pragul admisibil de 234.000 de lei.

vii. Obiecția cu privire la averea inexplicabilă reținută pentru anul 2023

132. Reclamantul contestă includerea sumei de 430.000 de lei la fluxurile financiare de ieșire pentru anul 2023, cu titlu de cheltuieli pentru construcția casei de locuit de 144,2 m.p. din orașul Călărași. Acesta susține că suma a fost indicată în declarația de avere pentru anul 2023, însă cheltuiala ar fi fost suportată în primele luni ale anului 2024. Reclamantul mai arată că lucrările și cheltuielile erau gestionate de soția sa, motiv pentru care el nu ar fi cunoscut exact când și cum au fost suportate anumite cheltuieli.

133. Curtea reține că suma de 430.000 de lei, reprezentând cheltuieli pentru construcția casei de locuit de 144,2 m.p. din orașul Călărași, a fost indicată de subiect, în mod constant și repetat, ca fiind efectuată în anul 2023, iar nu în anul 2024. Astfel, în răspunsul la prima rundă de întrebări, subiectul a arătat că gospodăria sa a cheltuit 1.480.000 de lei în anii 2022 și 2023 și încă 450.000 de lei în anul 2024, distingând astfel expres între cele două perioade. În declarația de avere pentru anul 2022, acesta indicase deja cheltuieli de 1.050.000 de lei pentru construcția clădirii, serviciile fiind procurate până la 31 decembrie 2022. În declarația de avere pentru anul 2023, subiectul a menționat, în secțiunea VII¹ privind serviciile procurate, că soția sa a efectuat cheltuieli suplimentare de 430.000 de lei pentru construcția casei, până la 31 decembrie 2023, iar în secțiunea III a aceleiași declarații, cu privire la același imobil, a indicat că în anul 2023 au fost efectuate cheltuieli în aceeași sumă. Prin urmare, anterior răspunsului la a treia rundă de întrebări, există cel puțin trei momente distincte în care subiectul a plasat, fără echivoc, cheltuiala de 430.000 de lei în anul 2023.

134. Abia la a treia rundă de întrebări și, ulterior, în cadrul audierii, subiectul a susținut, pentru prima dată, că suma respectivă nu ar fi fost cheltuită în 2023, ci în primele luni ale anului 2024, invocând în acest sens Legea nr. 133/2016 și Regulamentul ANI, care ar impune declararea serviciilor procurate „la data depunerii declarației”.

135. Curtea notează că dacă lucrările de construcție ar fi fost gestionate de soția reclamantului, acest fapt poate explica modul de administrare, dar nu explică de ce aceeași sumă a fost indicată în mod repetat, în acte oficiale succesive, ca fiind aferentă anului 2023. Dimpotrivă, chiar declarația de avere pentru 2023 menționează expres că reclamantul a efectuat cheltuielile respective

până la 31 decembrie 2023. Explicația oferită în cadrul audierii potrivit căreia reclamantul ar fi preluat informația de la soția sa, fără a acorda atenție datei reale a cheltuielii nu este, prin urmare, plauzibilă, întrucât aceeași încadrare fusese confirmată chiar de reclamant, personal, în cadrul primei runde de întrebări, anterior oricărei discuții cu privire la o eventuală eroare.

136. Temeiul juridic invocat de subiect este eronat. Art. 6 alin. (1) din Legea nr. 133/2016 prevede că veniturile și bunurile se declară pentru anul fiscal precedent, cu excepția categoriilor limitativ prevăzute la art. 6 alin. (4) lit. b)-m), care se declară potrivit datei depunerii declarației. Obligația de declarare a serviciilor procurate este reglementată la lit. n) a aceluiași articol, literă care nu se regăsește printre excepțiile enumerate. În consecință, serviciile procurate trebuie declarate tot pentru anul fiscal precedent, iar invocarea regulii privind „data depunerii declarației” nu susține teza subiectului potrivit căreia suma înscrisă pentru anul 2023 ar fi trebuit, de fapt, atribuită anului 2024.

137. Curtea reține ca element suplimentar, relevant pentru aprecierea credibilității explicației, faptul că schimbarea poziției subiectului cu privire la anul real al cheltuielii nu a survenit din proprie inițiativă, la primul moment la care ar fi putut fi semnalată o eroare, ci abia ca răspuns la o întrebare punctuală a Comisiei, formulată în a treia rundă.

138. Această schimbare de poziție afectează credibilitatea noii versiuni. Până la răspunsul la a treia rundă de întrebări, reclamantul a indicat în mod repetat că suma de 430.000 de lei se referă la anul 2023. Explicația că suma ar privi, de fapt, perioada ianuarie–martie 2024 a fost formulată ulterior, abia după ce Comisia a solicitat clarificări asupra acestei cheltuieli.

139. Reclamantul mai susține că trebuia verificată situația financiară pentru anul 2024. O asemenea verificare putea avea utilitate dacă precizarea făcută la a treia rundă de întrebări era susținută prin informații care să răstoarne mențiunile anterioare privind anul 2023. Pentru toate aceste considerente, Curtea reține că explicația subiectului privind atribuirea acesteia anului 2024, reduce credibilitatea noii versiuni.

vii. Obiecțiile privind preținsele erori grave de procedură

140. Reclamantul a mai invocat mai multe argumente pe care el le consideră erori procedurale grave care, dacă nu ar fi existat, ar fi dus la promovarea de către el a evaluării. El pretinde *inter alia* că Comisia nu a fost independentă, că el a fost supus unui tratament discriminator față de alți judecători care au promovat evaluarea, precum și că eliberarea sa automată din funcția de judecător îi încalcă dreptul la respectul vieții private.

141. Completul reiterează că competența Curții Supreme la examinarea contestațiilor depuse conform Legii nr. 252/2023 este una mai limitată decât cea prevăzută de Codul administrativ (*mutatis mutandis* decizia nr. [3-18/2024](#), §§ 67-70). Ea poate anula hotărârea CSM doar în cazurile menționate de art. 19

Legea nr. 252. Acesta prevede că Curtea Supremă admite contestația dacă constată că în cadrul procedurii de evaluare au fost admise erori procedurale grave care afectează caracterul echitabil al procedurii de evaluare sau că există circumstanțe de fapt care puteau duce la promovarea sau nepromovarea evaluării. Reclamantul nu a explicat cum admiterea argumentelor de mai jos ar fi determinat promovarea de către el a evaluării. Totuși, având în vedere că multe dintre aceste argumente sunt analizate pentru prima dată, ea va oferi un răspuns mai detaliat (vezi decizia nr. [3-14/2025](#), §72).

a. Independența Comisiei și a Consiliului

142. Reclamantul susține că componența și modul de constituire a Comisiei nu întrunește standardele de independență impuse prin hotărârea CtEDO *Oleksandr Volkov vs. Ucraina*, 2013. Completul notează, în primul rând, că hotărârea dată nu se aplică Comisiei, ci organului care a analizat cauza și a luat decizia cu privire la demisia judecătorului, adică Consiliului. Soluția din cauza Oleksandr Volkov a fost determinată și de lipsa unui control judecătoresc deplin a hotărârii Consiliului. Spre deosebire de Înalta Curtea Administrativă din Ucraina, Curtea Supremă de Justiție din Republica Moldova are competențe depline de a anula hotărârea Consiliului, nu doar să constate ilegalitatea acesteia și a lăsa determinarea efectelor hotărârii sale la discreția Consiliului (vezi decizia nr. [3-14/2025](#), §73).

143. Completul de asemenea notează că jumătate din membrii Consiliului sunt judecători de carieră. Aceștia sunt aleși de colegii săi prin vot secret. Astfel, componența Consiliului corespunde rigorilor din pct. 5.1 al Cărții Europene privind Statutul Judecătorului. Cealaltă jumătate a membrilor Consiliului au fost numiți de către Parlament cu un vot calificat, în urma unui concurs public, după ce candidații au promovat evaluarea externă. Din componența Consiliului nu face parte Procurorul General sau ministrul Justiției. Membrii nejudicătorești ai Consiliului nu pot candida și activa pe durata mandatului în organele puterii legislative sau executive și nu pot avea afiliere politică. De asemenea, membrii Consiliului nu pot fi revocați de către organele care i-au numit sau ales. O asemenea componență și organizare a Consiliului este foarte diferită de Consiliul care a propus eliberarea din funcție a lui Aleksandr Volkov. Componența actuală a Consiliului este prevăzută de art. 122 alin. (1) din Constituție, normă modificată în anul 2022. Modificările date au fost avizate pozitiv de către Comisia de la Veneția, care nu a avut obiecții față de noua componență a Consiliului și modul de numire sau alegere a membrilor lui (vezi decizia nr. [3-14/2025](#), §74).

144. Deși reclamantul invocă pretinsa lipsă de independență și imparțialitate a Comisiei, acesta nu aduce argumente concrete sau probe care să susțină această afirmație. Art. 5 Legea nr. 252/2023 stabilește în mod expres că Comisia este independentă din punct de vedere funcțional și decizional față de orice persoană, fracțiune parlamentară sau partener de dezvoltare. Membrii acesteia au fost

numiți cu respectarea procedurilor prevăzute de lege, cu un vot calificat, de către Parlament. Ei nu pot fi revocați de Parlament. Majoritatea membrilor Comisiei sunt străini propuși de partenerii de dezvoltare. Membrii străini sunt remunerați de partenerii de dezvoltare. Tot de străini este remunerat și secretariatul Comisiei. Membrii naționali sunt remunerați din bugetul de stat, însă remunerarea acestora este stabilită de lege și nu poate fi modificată de executiv. Regulamentul Comisiei este adoptat tot de Comisie. Executivul sau legislativul nu poate da indicații Comisiei sau membrilor săi. Atât membrii comisiei, cât și membrii secretariatului, beneficiază de imunitate funcțională. Aceste elemente constituie garanții suficiente împotriva oricărei influențe externe (vezi decizia nr. [3-14/2025](#), §75) .

145. Prin urmare, argumentul privind lipsa de independență este neîntemeiat.

b. Lipsa unei căi de atac împotriva deciziei Curții Supreme

146. Legea 252/2023 în art. 19 alin. (2) și (7) prevede că, contestația se depune la Curtea Supremă de Justiție și că decizia asupra contestației este irevocabilă din momentul emiterii. Reclamantul susține că lipsa unei căi de atac care să verifice legalitatea hotărârea Curții Supre îi încalcă drepturile. Curtea constată că nici în contestație, reclamantul nu a prezentat argumente sau probe care să răstoarne concluziile Consiliului privind nepromovarea evaluării de către reclamant. În aceste condiții, Curtea apreciază că acțiunea este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

147. Completul notează că statele sunt obligate să asigure dublul grad de jurisdicție doar în materie penală, așa cum prevede art. 2 Protocolul 7 la CEDO. În hotărârea [Xhoxhaj v. Albania](#), 2021, §§ 241-246, CtEDO deja a constatat că procedurile cu privire la evaluarea externă nu sunt „penale”, chiar dacă nepromovarea evaluării determină eliberarea judecătorului din funcție. Prin urmare, art. 2 Protocolul 7 la CEDO este inaplicabil. În decizia nr. 153/2025, § 30, Curtea Constituțională de asemenea constatat că lipsa unei căi de atac împotriva hotărârii Curții Supreme de Justiție este conformă Constituției. Prin urmare, argumentul dat este neîntemeiat (vezi decizia nr. [3-14/2025](#), §§79-80).

c. Caracterul nejustificat al demiterii automate din funcția de judecător

148. Reclamantul a invocat că eliberarea sa din funcție a atins pragul minim de severitate pentru a afecta viața privată. Completul este de acord că eliberarea din funcție a judecătorului și interdicția de a deține funcții de demnitate publică ar putea atrage incidența acestui drept. Totuși, în hotărârea [Xhoxhaj v. Albania](#), 2021, § 362, CtEDO nu a acceptat că eliberarea din funcție a unui judecător care 22 nu și-a putut justifica averea atrage automat aplicabilitatea art. 8 CEDO. Chiar dacă acest drept ar fi fost aplicabil, el nu este absolut și admite limitări justificate.

149. Eliberarea din funcție este prevăzută de art. 18 alin. (5) Legea nr. 252/2023 drept consecință automată a nepromovării evaluării. Această normă a fost supusă controlului de constituționalitate și a fost declarată conformă

Constituției (vezi Hotărârea CC nr. 2 din 16 ianuarie 2025, §§130-133), iar instanța judecătorească nu poate interpreta legea în sensul lipirii de efect a unor prevederi legale în vigoare. Proportionalitatea eliberării din funcție a reclamantului ca urmare a constatării lipsei de integritate financiară nu poate fi pusă în discuție în acest proces. Consiliul a constatat că reclamantul nu corespunde criteriilor de integritate financiară. Reclamantul nu a putut să-și justifice venituri mai mari de 20 de salarii medii pe economie, iar, pentru asemenea constatări, orice funcționar public este demis în temeiul art. 34 alin. (3) Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (vezi decizia nr. [3-14/2025](#), §§81-82).

150. Reclamantul susține că soldul negativ constatat este puțin mai mare decât soldul negativ admisibil. Consiliul a constatat că reclamantul nu corespunde criteriului de integritate financiară prevăzut de art. 11 alin. (3) lit. a) Legea 252/2023. Persoana nu întrunește acest criteriu când diferența negativă dintre avere, cheltuieli și venituri depășește 20 de salarii medii pe economie stabilite pentru anul 2023. În anul 2023, un salariu mediu pe economie era 11.700 de lei, iar diferența negativă tolerată de lege pentru promovarea evaluării externe este de 234.000 de lei. Soldul negativ al reclamantului, astfel cum rezultă din analiza efectuată în prezenta cauză, este de 471.466 de lei, sumă care depășește pragul de 234.000 de lei. În mod ideal, judecătorii și procurorii trebuie să-și poată justifica întreaga avere și să nu înregistreze sold negativ. Legea 252/2023 a instituit un sold negativ constatarea căruia nu determină nepromovarea evaluării. Acesta a fost introdusă anume pentru a răspunde dificultăților care pot apărea la justificarea situațiilor financiare apărute cu mai mulți ani în urmă. Acest prag tolerabil este stabilit de lege, iar judecătorii sau Consiliul nu pot să îl micșoreze sau majoreze de la o cauză la alta. Orice depășire a acestui prag atrage nepromovarea evaluării. Prin Hotărârea [nr. 2](#), din 16 ianuarie 2025, §§ 97-102, Curtea Constituțională deja a constatat că art. 11 alin. (3) lit. a) Legea 252/2023 nu contravine Constituției. Prin urmare, acest argument nu poate fi admis (*mutatis mutandis* decizia nr. [3-14/2025](#), §83).

d. Pretinsul tratament diferențiat față de alți judecători

151. Reclamantul invocă existența unui tratament discriminator la validarea veniturilor. Potrivit deciziei [nr. 3-18/2024](#), §§ 89-90, nu orice tratament diferențiat este contrar legii, ci doar acela care se bazează pe un criteriu protejat și care nu are o justificare obiectivă și rezonabilă, în sensul art. 2 Legea nr. 121/2012. Reclamantul nu a indicat criteriul de discriminare. El doar a menționat că în cazul altor subiecți ai evaluării Comisia a avut o abordare diferită. Lipsa criteriului exclude discriminarea. Chiar dacă ar exista soluții diferite în alte cauze, acest fapt nu conferă reclamantului dreptul de a beneficia de un eventual tratament eronat anterior. Este posibil ca în acea cauză actul administrativ să fi fost greșit, iar în prezenta cauză să fie corect. Prin urmare, analiza contestației se

limitează la verificarea elementelor care puteau influența promovarea sau nepromovarea evaluării (mutatis mutandis decizia [nr. 3-7/25](#), §§ 135-136).

152. Curtea constată că, nici în contestație, nici în poziția scrisă depusă ulterior, reclamantul nu a prezentat argumente sau probe de natură să răstoarne concluziile Consiliului privind nepromovarea evaluării, iar argumentele cu privire la încălcările de procedură nu sunt întemeiate. Acțiunea este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

153. În conformitate cu art. 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ, art. 19 alin. (5) pct. 1) al Legii nr. 252/2023,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge contestația depusă de Grigore Dașchevici împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 368/30 din 15 iulie 2025.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Munteanu

Stella Bleșceaga